Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 98 (8. 040) ◆ 1992 йил ◆ 20 май, чоршанба ◆ Нархи 1 сўм

* *Суратли ахборот*

«САМСУНГ» КЎРГАЗМАСИ

19 май куни Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов билан Бош вазири А. Муталов Жанубий Корея «Самсунг» корпорациясининг моллари кўргазмасини кўздан кечирдилар.

Корпорация раҳбариятининг вакили С. Пак ҳурматли меҳмонларни хилма-хил халқ истеъмол моллари билан таништирди. Компьютерлар, телевизор ва радио аппаратлар, телефакслар, электрон хотирали ёзув машинкалари, холодильниклар, кир ювиш машиналари, кийим-кечак ва пойабзал кўргазмага қўйилган эди. У корпорациянинг фаолияти ҳақида гапириб, «Самсунг» асосан ташқи бозор учун маҳсулот ишлаб чиқараётганини таъкидлади. Унинг маҳсулоти, аввало нархининг арзонлиги туфайли Япония ва Ғарбий Европа компанияларининг маҳсулоти билан бемалол рақобат қилмоқда.

И. А. Каримов кўргазмани кўздан кечириб бўлгач, мустақил Ўзбекистон иқтисодиёти ҳозир мафкура кишанларидан тўла халос бўлаётганини, республика саноатчилари, савдо-саноат доираларининг намояндалари турли мамлакатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишга интилаётганликларини таъкидлади. Афсуски, деди Президент, «Самсунг» Ўзбекистон билан яқиндан ҳамкорлик қилиш ниятини изҳор этган бошқа йирик фирмалардан бирмунча кечга қолди. Шунга қарамай, республика Тошкентда «Самсунг»нинг савдо ваколатхонасини ташкил этишдагина эмас, шу билан бирга тайёр маҳсулот ишлаб чиқарадиган кўпдан-кўп қўшма корхоналар барпо этишда ҳам корпорациялар билан амалий ҳамкорлик қилишдан манфаатдордир. Жанубий Кореянинг ресурсларни тежайдиган илғор технологияси Ўзбекистонни қизиқтириши шубҳасиз.

Аммо бу ўринда битта муҳим жиҳатни эътиборга олиш зарур, деб таъкидлади И. А. Каримов, кўргазмадан қўшма корхоналарни ишга солишгача бўлган йўл имкони борича қисқа бўлиши керак. Мана шу мажбурий шартга риоя этиладиган бўлса, «Самсунг» корпорацияси учун республикада жуда қулай шароит яратиб берилиши мумкин.

Жанубий Кореянинг тадбиркорларига келганда шуни айтиш кераки, улар Ўзбекистонда жуда кўп нарсага қизиқишлари мумкин. Улар пахта ва қоракўлнигина эмас, ер ости бойликларини, турли тармоқларга қарашли бир қанча саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш чиқитларини сотиб олишга тайёрдирлар. «Самсунг» корпорацияси раҳбариятининг вакиллари республика Президентига кўргазмага келганлиги учун миннатдорлик изҳор этдилар, Ўзбекистон Президентининг Жанубий Кореяга ташрифи вақтида ўзаро манфаатли ҳамкорликка оид таклифларнинг бутун бир мажмуи тақдим этилишига кафил эканликларини билдирдилар.

«Самсунг» корпорациясининг кўргазмасини Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири У. А. Абдураззоқов, Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков ҳам бориб кўрдилар.

— Мустақил Ўзбекистонга ташриф буюриб унинг ҳаёти билан танишиш, ўз фирмамиз маҳсулотларини намойиш этиш бизга бир олам қувонч бахш этди, — дейди фирманинг информатика бўйича директори С. А. Пак. — «Самсунг» фирмаси ўз фаолиятини 1938 йилда бошлаган эди. Бугунги кунга келиб у ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг хили ранг-баранглиги билан киши диққатини ўзига тортади. Яъни идора кнопкаларидан тортиб фазо техникасигача бўлган маҳсулотларни ишлаб чиқаради. Тўқимачилик, электр ва тиббиёт жиҳозлари, телефонлар, пойабзаллар ва бошқа ранг-баранг маҳсулотлар фирманинг ишлаб чиқариш корхоналарида тайёрланади.

Сизнинг республикангизга биз амалий алоқалар ўрнатгани, «Самсунг» маҳсулотлари билан таништиргани келдик. Олмаота, Киевда фирма ваколатхоналари очилган, Олмаота ва Нахоткада эса унинг қўшма корхоналари ишламоқда.

Тошкентга биз тўқимачилик моллари, электрон жиҳозлар, кенг истеъмол буюмларини таништиргани олиб келдик.

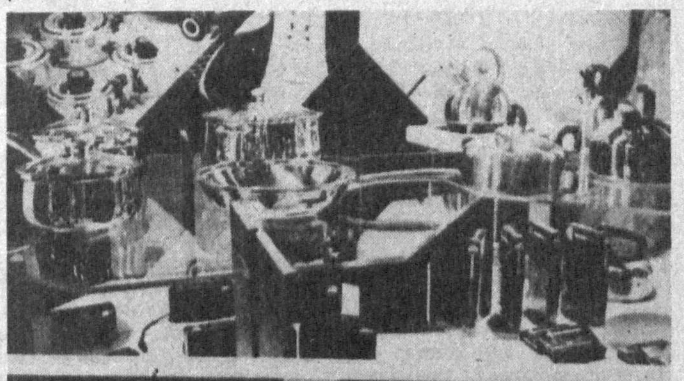

СУРАТДА: «Самсунг» фирмаси маҳсулотларини таништириш кўргазмасида.

Рустам Шарипов суратлари.

* *Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамасида*

ДИПЛОМАТИЯ ДОРИЛФУНУНИМИЗ БЎЛАДИ

ТОШКЕНТ шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамасида шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков Тошкент билан биродарлашган Бирмингем шаҳридан ташриф буюрган сармоя дорилфунуни директори Жим Слейтер ва унинг ўринбосари Эрик Гольдштейнни қабул қилди.

Яқиндагина Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков бошчилигидаги делегация Бирмингем мэри таклифига биноан Буюк Британияга ташриф буюрган эди. Икки шаҳар ўртасида биродарлик алоқаларини ўрнатиш тўғрисида анчадан бери музокаралар олиб борилаётган эди. Шундай қилиб, шу йилнинг 1 май куни Тошкент билан Бирмингем шаҳарлари ўртасида шартномага имзо чекилди ва эндиликда бизлар биродарлашдик. Сафар чоғида Олимпиада ўйинларига ҳужжатларни расмийлаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳақида ҳам сўз борди.

Бирмингемдан келган ишбилармон кишиларнинг вакиллари иложи борича тезроқ биродарлашган шаҳарлар ўртасида ва мустақил Ўзбекистон билан Буюк Британия ўртасида алоқаларни мустаҳкамлаш ва уни ривожлантириш кераклигини гапирдилар.

Мана шундай қилиб орадан бор-йўғи икки ҳафта ўтгач биродарлашганлар билан янги учрашувлар бўлди. Тошкент шаҳар Ҳокими қабулида бўлган маросимда улар Тошкентда менежмент ва дипломатия дорилфунуни ташкил этиш тўғрисида гапирдилар. Бу дорилфунунни Европа иқтисодий ҳамжамият йўли бўйича Британия кенгаши орқали маблағ билан таъминлаш масаласи ҳал этилади. Шунингдек Бирмингем шаҳрига Тошкентдаги олий ўқув юртлари талабаларини малака оширишга юбориш тўғрисида ҳам сўз борди.

Жаноб Слейтер Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига, иқтисодиёт дорилфунунига ва шарқшунослик илмгоҳига ташриф буюрди, концернларнинг вакиллари билан, шунингдек банк соҳаси вакиллари билан ҳам учрашди. Бирмингемлик меҳмонлар Самарқанд шаҳрига ҳам ташриф буюриб у ердаги дорилфунунга бордилар.

Эътибор АББОСОВА.

ТАДБИРЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

ШУ ЙИЛ май-июнь ойларида Саудия Арабистонига ҳажга борувчи зиёратчиларни жўнатишга кўмаклашиш бўйича Тошкент шаҳар Ҳокимининг фармойиши қабул қилинган эди. Фармойишга кўра шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамасининг ишчи гуруҳи ташкил этилган.

Яқинда ишчи гуруҳининг дастлабки мажлиси бўлиб ўтди. Унда Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари, ишчи гуруҳи штабининг раиси К. Расулов йиғилганларни Тошкент шаҳар Ҳокимининг фармойиши, ишчи гуруҳи штабининг аъзолари, зиёратчиларга амалий ёрдам кўрсатиш бўйича белгиланган тадбирлар билан таништириб чиқди.

Йиғилишда штаб аъзоларидан, Тошкент шаҳар тайёрагоҳининг бошлиғи И. Салимов, Тошкент шаҳар Ҳокими маслаҳатчиси Л. Ғуломов, Тошкент шаҳар бош имом-хатиби Абдураҳмон Раҳматилла ўғли ва бошқа ўртоқлар тадбирлар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Саъдулла ШОДИЕВ.

ЯНГИ УСЛУБ МАЪҚУЛЛАНДИ

ТАЪЛИМНИ қайта қуриш жараёнида ўқиш ва ўқитишни замон талаблари даражасида ташкил этишнинг муқобил йўл-йўриқлари белгилаб олинмоқда. Мактабда жўғрофия фани таълими қандай бўлиши керак деган масала устида ҳам жиддий бош қотирилиб, илмий-услубий тавсиялар ишлаб чиқилди.

Бу ғоят масъулиятли вазифани Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий тадқиқот илмгоҳининг «Ўрта умумий таълим мазмуни» бўлими ўз зиммасига олиб, изчил илмий—услубий жараённи амалга оширди. Ана шу самарали изланиш натижасида бўлим мудири, педагогика фанлари номзоди П. Мусаев тайёрлаган «Мактаб жўғрофиясини қайта қуришнинг илмий-услубий дастури» юзага келди.

Мактабда жўғрофия таълимининг янгиланган йўл-йўриқлари тўла ўз ифодасини топган мазкур ҳужжат Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий тадқиқот илмгоҳи илмий кенгашида атрофлича кўриб чиқилди. Яқинда концепция Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирлиги жумҳурият ўқув-услубиёт маркази томонидан муҳокама қилиниб, маъқулланди.

Акбар АЛИЕВ.

КОРХОНА ШИФО МАСКАНИ

ТОШКЕНТ «Компрессор» заводининг ишчи ва хизматчилари соғлиғини сақлаш мақсадида қатор ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. Яқинда бу ерда янги даволаниш маскани ишга тушди. Бу бундан бир ой илгари иш бошлаган «Озодлик» кичик корхонасининг тиш даволаш бўлимидир. Бўлимни замонавий ускуналар билан жиҳозлаш учун 500 минг сўм сарф этилди. Айни пайтда завод ишчиларидан 15—20 киши бир кунда ушбу даволаниш масканн хизматидан фойдаланмоқда. Айниқса ишчилар бўлимнинг Доно Тўхтаева ҳамда Светлана Соловьева сингари тишни даволовчи мутахассисларидан миннатдордирлар.

Куни кеча бу ерда ишчиларни қувонтирадиган яна бир иш амалга оширилди. Корхона маъмурияти бўлимда ишчиларнинг текин даволанишлари учун ўз ҳисобидан маблағ ажратди.

Ғани ЕСЕНОВ.

* *Ижтимоий ҳимоя—амалда*

Ишсизликдан ишончли қалқон

БОЗОР муносабатлари шаклланаётган ҳозирги пайтда аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашни яхшилаш, уларни иш билан таъминлашни бошқариш муҳим вазифалардан биридир. Ана шу жиҳатдан олганда Тошкент шаҳар Ҳокимининг аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашга қаратилган қарори диққатга сазовордир. Хўш, ушбу қарор қандай эзгу мақсадларни ўзида мужассамлаштирган?

Бу ерда шуни айтиш кераки, шаҳар ижроия ҳокимияти органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва идора раҳбарларининг бош вазифаси Ўзбекистон Республикасининг «Аҳолининг иш билан бандлиги тўғрисида»ги Қонуни талабларини сўзсиз адо этишга ўз диққат-эътиборларини, бутун саъй-ҳаракатларини қаратишлари лозимлиги ушбу қарорда алоҳида уқтириб ўтилган. Аҳолининг иш билан банд эканлигини аниқлаш ва ушбу сиёсатни амалга оширишда баҳамжиҳатлик билан иш юритиш мақсадида шаҳар мувофиқлаштириш комитетини ташкил этиш кўзда тутилган. Ҳозирги пайтда ушбу комитет таркиби ҳам тасдиқланди. Бундан ташқари барча районларнинг ҳокимликларида ушбу Қонуннинг бажарилишини назорат этадиган комиссиялар ташкил этилди. Шуни ҳам айтиш кераки, районларнинг ҳокимлари ушбу Қонун ва қарорни ҳаётга тадбиқ этиш борасида шахсан масъул эканликлари тўғрисида воқиф этилдилар.

Шаҳар Ҳокими қарорига кўра 31-ўрта ҳунар-техника билим юрти базасида кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, касбга йўналтириш ва ишдан озод бўлган ходимларни қайтадан ўқитиш бўйича шаҳар маркази ташкил этилади. Корхоналардан олинадиган даромадлардан ундириладиган солиқнинг ҳажмини пасайтириш тўғрисида ҳам таклифлар тайёрланди.

Бундан ташқари корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган, ишга ўрнашмоқчи бўлган шахслар учун ишчи ўринларини ташкил этиш бўйича қатъий назорат ўрнатишга қарор қилинди.

«Аҳолининг иш билан бандлиги тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ ҳар бир таъминланмаган ишчи ўрни учун корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардан ходимнинг ўртача йиллик иш ҳақи миқдори ҳажмида жарима ундириб олинади. Ишга қабул қилинишлари хусусида илгари айтиб қўйилган олий, ўрта, махсус ва ҳунар-техника билим юртлари битирувчилари, шунингдек қайтадан тайёргарликдан ўтишга йўлланган ходимлар ишга қабул қилинмаган ҳолларида ҳам ана шундай ҳажмдаги жарималар ундириб олинади.

Қарорнинг яна бир муҳим бандларидан бири район ҳокимларига бевосита тааллуқлидир. Шу асно да тадбиркорлик фаолиятини мунтазам юксалтириб бориш асосида қўшимча ишчи ўринларини яратишни тезлаштиришни таъминлаш улардан талаб этилади.

Шуни ҳам айтиш кераки, маҳаллаларда ишлаб чиқариш цехларини, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарадиган пунктлар ва устахоналарни очиш, халқ ҳунармандчилиги ва пулли хизмат кўрсатиш хизматларини ривожлантириш масалаларига катта аҳамият берилган. Бу ишнинг муҳим омили иш билан банд бўлмаган аҳоли қатламларини ижтимоий ишлаб чиқариш тармоқларига меҳнатнинг касаначилик ва бошқа мақбул бўлган усулларини кенг жалб этиш асосида ташкил қилиш керак. Қарорда шунингдек, меҳнат биржалари иши учун хоналар ажратиш, шунингдек ана шу биржалар қошида хусусийликнинг ҳамма хиллари корхоналарини жойлаштириш ҳам кўзда тутилган.

Бундан ташқари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирадиган кишиларнинг якка тарздаги меҳнат фаолиятини рағбатлантириш йўллари ҳам кўзда тутилган. Ана шу мақсадда чакана савдо тармоқлари орқали маҳсулотларни сотиб олиш учун қабул қиладиган пунктларни ташкил этиш мўлжалланмоқда. Молия бошқармасига жамоат ишларини молиявий жиҳатдан таъминлаш учун маблағлар ажратиш, меҳнат бўйича органларни улар ишини ташкил этишларига керак бўладиган компьютерлар ва бошқа техника билан таъминлаш, аҳолининг иш билан бандлигини ҳисобга олиш ва назорат қилиш вазифаси топширилди.

Бир сўз билан айтганда бу қарор ишсизлик муаммосини ҳал этишда, аҳолини иш билан таъминлашда муҳим аҳамият касб этажаги билан диққатга моликдир.

НОМИ ЯРАШИҚЛИ УЮШМА

Ҳозирги замонамизда кўплаб аёлларимиз ҳаётимизнинг турли жабҳаларида меҳнат қилиб, иқтисодиётимиз, халқ хўжалигини кўтаришга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Шу боис кўпгина ишлаб чиқариш тармоқларида уларни ҳимоя қилиш асосий вазифа бўлиб турибди.

Куни кеча республика Адлия вазирлигида яна бир уюшма рўйхатдан ўтказилиб, ўз фаолиятини бошлади. Шу муносабат билан биз «Адолат» аёлларни ҳимоя қилиш уюшмасининг раиси Раъно Тошхўжаева билан мулоқотда бўлдик.

— **Раъно опа, айтингчи «Адолат» уюшмасини ташкил этишдан қандай мақсадларни кўзда тутган эдингизлар?**

— Олдимизга қўйган бурчимизни юксак бурч деб биламан. Фаолиятимизнинг асосий йўналиши аёлларимизни оғир меҳнатдан халос қилиб, ҳақиқий, том маънодаги, баркамол она бўлиб, келажак учун ҳар тарафлама етук инсонлар тарбияси билан шуғулланиш имкониятини яратиш жараёнини тезлаштириш. Корхоналарда аёллар учун қулай меҳнат шароитларини яратишдир.

— **Аёллар ҳуқуқи борасида ҳам шуғулланасизларми?**

— Албатта. Мустақил Ўзбекистонимизнинг аёлларини ҳар томонлама ҳимоя қилишни ўз зиммамизга оляпмиз. Бунда уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ҳам асосий ўрин тутади. Чунки, ўз ҳақ-ҳуқуқини билмаган аёлларимизнинг текис йўлда ҳам қоқилишларининг кўп марта гувоҳи бўлганмиз. Ва ана шундайларга ёрдам бериш ниятидамиз.

Бундан ташқари жумҳуриятимиз Президенти Ислом Каримов томонидан аёлларнинг иш шароитини яхшилаш ва уларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш борасида турли-туман қарорлар чиқариляпти. Мана шу қарорларнинг бажарилишини тезлаштириш ва уни назорат қилишни ҳам режалаштирганмиз.

— **Эшитишимизча, ногиронларга ҳам ўз хайрихоҳликларингизни билдирмоқчи экансизлар.**

— Бу масалани ёддан чиқарсак гуноҳ бўлади. Шунинг учун биринчи қиладиган савоб ишимиз десам ҳам бўлади, бу — «Ногиронлар боғи»ни ташкил этиб, улар учун махсус автобус сотиб олиш ниятидамиз. Ногиронлар ҳам бошқа одамлар қатори ўша боғда сайр этишларини истаймиз. Биз хоҳлаган барча қулайликларга эга автобус Олмонияда мавжуд.

— **Манзилгоҳларингиз қаердан ўрин олади?**

— Бу масалада шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамаси билан бамаслаҳат иш олиб боришимизга тўғри келяпти. Ўйлаймизки, тез орада жой масаласини ҳал этамиз.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● Кеча Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Андижон вилоятининг табиий офат содир бўлган қатор районларида бўлди. У вилоят фаоллари йиғилишида нутқ сўзлади. Бу йиғилишда 15 майда рўй берган зилзила ҳамда кучли ёғингарчиликлар оқибатларини бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланди.

● Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов 52 йилдан сўнг хориждаги мусофирликдан қайтган марғилонлик Рўзи Назар ва унинг ўғли Эркинни қабул қилди.

● Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсатининг қарори билан Сурхондарё вилоятида Бандихон райони тузилди. Унинг таркибига Бойсун районининг Ғаллакор, Қумқўрғон районининг Қизирик қишлоқлари ва Ленин йўли районидаги Олмазор қишлоғи ҳудудининг «Тошкент» давлат хўжалиги фойдаланиб келаётган ерлардан иборат қисми берилди.

● 19 май куни Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашида ушбу партия раҳбариятининг республиканинг таниқли ёзувчи ва шоирлари, журналистлари билан учрашуви бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов кеча мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Хитой Халқ Республикаси Синцзян-Уйғур мухтор райони ҳукумат делегациясини қабул қилди.

● Тошкентда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо бўлган 11 мамлакат миллий банклари раҳбарларининг кенгаши ўтмоқда. Унда Халқаро валюта фонди вакиллари ҳам иштирок этмоқдалар. Кенгашда сўмни эркин валютага айлантиришда банк тизимлари, қарз-пул сиёсатини ўзаро мувофиқлаштириш масалалари муҳокама этиляпти.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Озарбайжонда ҳокимиятни ўз қўлига олган Халқ фронтининг раиси Абулфаз Элчибек Озарбайжон ҳозирги Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига кирмаслиги тўғрисида баёнот берди. Унинг фикрича, ҳокимиятдан четлаштирилган президент Аёз Муталибов томонидан имзоланган барча битимлар қонуний эмас. Чунки республика парламенти уларни ратификация қилмаган. 18 майда Озарбайжон Олий Кенгаши парламент раиси Ёқуб Мамедовнинг истеъфосини қабул қилди. Республика Олий Кенгаши ҳокимиятни Миллий мажлисга топширди. Мажлис раиси этиб Озарбайжон Халқ фронти етакчиларидан бири Исо Гамбаров сайланди. У давлат раҳбари сайлангунга қадар Озарбайжон президенти вазифасини бажарадиган бўлди.

● Кеча Қрим Республикаси Олий Кенгаши раёсати Қрим давлат мустақиллиги тўғрисидаги ҳужжатни бекор қилиш ҳақида қарор қабул қилди. Маълумки, буни Украинанинг Олий Кенгаши талаб этган эди. Бу масала бугун Қримда бўлиб ўтадиган Олий Кенгаш сессиясида узил-кесил ҳал этилиши керак.

● Россия транспорт вазирлиги самолёт патталари баҳоси бир ярим, темир йўл ҳамда шаҳар жамоат транспортида икки баравар оширилишини маълум қилди. Бу нефть нархи олти баравар оширилганлиги оқибатидир.

● Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг собиқ биринчи котиби Т. Усубалиев ўз юрти — Норин вилоятидан республика халқ депутати қилиб сайланди. Яқинда бу ердаги давлат хўжалигига унинг номи ҳам берилган эди.

ХОРИЖДА

● Америка Қўшма Штатларига амалий сафарини давом эттираётган Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев Тенгиз нефть конидан биргаликда фойдаланиш юзасидан Сан-Францисконинг «Шеврон» корпорацияси билан тузилган шартномани имзолади. Бу шартнома қирқ йилга мўлжалланган бўлиб, шу давр мобайнида Қозоғистон Америка корпорацияси ёрдамида ўз нефтини жаҳон бозорида сотишдан 80 миллиард доллар фойда олиши мўлжалланяпти.

● Эндиликда Эстонияга бориш учун бошқа чет эл мамлакатларига сафар қилиш пайтидек рухсатнома олиш зарур бўлади. Бу қоида шу йил 1 июлдан бошлаб кучга киради.

● Кеча Афғонистонда 1987 йилда асирга олинган рус аскари Сергей Фатеев озод қилинди. Аскарнинг айтишича у мусулмонликни қабул қилган, мужоҳидлар унга оғасидек муносабатда бўлган. Бу асир сақланган Шимолий Афғонистонда ҳибсга олинган яна икки россиялик ҳарбий бор экан.

● Таиланд маъмурлари Бангкокда ҳукуматга қарши чиқишлар қилган намойишчиларни тарқатиб юборишга муваффақ бўлдилар. Ҳозирнинг ўзида намойишчилардан 2 мингга яқин киши ҳибсга олинди. 17 майдан буён давом этган ўзаро тўқнашувларда намойишчилардан 20 га яқин киши ҳалок бўлган.

● Варшавада Украина Президенти Леонид Кравчук билан Польша Президенти Ле Валенса икки давлат ўртасида ўзаро дўстона алоқалар ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоладилар.

Бугунги кун нафаси

** Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт*

ТОШКЕНТНИНГ АНИҚ ҚУЙМАСИ

ЎТГАН йилнинг якунида «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида қувончли воқеа юз берди. Ниҳоят орзиқиб кутган кунлар келиб, бирлашма таркибидаги ноёб бўлинма — аниқ пўлат қуймалар цехи ишга туширилди. Унинг ноёблиги шундаки, бундай цехни нафақат Ўзбекистондаги саноат корхоналаридан, балки бутун Ўрта Осиёдан кундузи чироқ ёқиб топа олмайсиз. Шу боисми, пойдеворига дастлабки ғишт қўйишидан тортиб, то фойдаланишга топширилгунича аниқ қуймалар цехи жумҳуриятимиз ҳукуматининг диққат-эътиборида турди.

Мана, ўша кунлар келди. Ўтган йилнинг ноябрь ойида дастлабки синов қуймалари олинди. Муз жойидан кўчди. Афсуски... Ҳа, минг таассуфлар келтиришимиз лозимки, цех бундан бир неча йил илгари, аниқроғи 1989 йилдаёқ маҳсулот бера бошлаши керак эди. Аммо нимадир ҳалақит берди-ю, режаланган муддатда ишлар битмади. Ана шу «нимадир»ни аниқлаш мақсадида биз навқирон цехнинг бошлиғи Олег Оқмурзаевга мурожаат қилдик.

— Ўшанда қурилишни маблағ билан таъминлаб турган марказлашган капитал маблағлари адо бўлди. Оқибатда битган цех кўринишини «консервация» қилишга, яъни муайян муддатга тўхтатишга мажбур бўлдик. Қизиғи шундаки, келиб-келиб маблағ ҳам энди-энди мураккаб, қимматбаҳо асбоб-ускуналарни ўрнатаётган бир пайтимизга тўғри келди. Нима қилардик? Яхшиямки, 1990 йилда қурилиш ишлари қайта бошланди. Аммо чала ўрнатилган ва ташлаб кетилган асбоб-ускуналарнинг ҳолини кўрсангиз эди. Машиналар, мосламаларнинг катта-кичик қисмлари «қулоқ тишлаб кетган» экан. Давлатнинг қанча маблағи хўжасизлик оқибатида ҳавога совурилди. Уларнинг ўрнига бошқаларини ўрнатишга мажбур бўлдик. Лекин цехни ҳалигача асбоб-ускуна билан тўлиқ таъмин этолганимиз йўқ.

— Аниқ қуймалар цехи шу тармоқдаги бошқа цехлардан нимаси билан фарқ қилади?

— Бошқа қуйма цехларидан фарқли равишда, бизнинг цех қайта ишловга муҳтож бўлмаган тап-тайёр маҳсулотни ишлаб чиқара олади. Унинг ноёблиги ҳам шунда-да!

— Гарчи маҳсулот ҳақида гап очган экансиз, сизларда ўзи нималар ишлаб чиқарилади?

— Завод ишлаб чиқариш тармоғи учун зарур қисмлар, ишланмалар, халқ истеъмол буюмлари цехимизнинг асосий маҳсулотларидир. Режа бўйича цех 2000 турдаги турли буюмларни тайёрлаши кўзда тутилган. Аммо айни паллада бўлинма 15 турдаги маҳсулотни ишлаб чиқаряпти, холос.

— Сўз бошида цехдаги асбоб-ускуналарнинг қимматлиги хусусида гапирдингиз...

— Агар цехнинг мавжуд анжом-ашёлар билан турадиган баҳосини пулга чақмоқчи бўлсак, 75 миллион сўмни ташкил этади.

— Сизнинг гапингизга қараганда, аниқ қуймалар цехининг маҳсулоти қайта ишловга муҳтож эмас экан. Менимча бир цех миқёсида тугал маҳсулотни ишлаб чиқариш учун тугал технологияга эга бўлиш керак. Шундай эмасми?

— Албатта, цехимизда мавжуд ўта мураккаб технологиянинг шарофатида биз маҳсулотни бекаму кўст тайёрлаймиз. Холисанилло айтганда, янги қисм дунё юзини кўргунга қадар кўпдан кўп ишлаб чиқариш жараёнларидан ўтади. Олдинига махсус таркибдан бўлажак қисмнинг нусхаси ясалади. Кейинига бу нусха керамик сирт билан қопланади.

— Энди бироз рақамларга тўхталсак. Цехнинг ишлаб чиқариш қуввати қанча?

— Йилига 4 минг тонна қуйма чиқаришимиз керак. Лекин, цех энди-энди оёққа тураётганини ҳисобга олсак, бугунги кундаги металл тақчиллигини эътиборга оладиган бўлсак, бу рақам ҳақида сўз юритишга ҳали эрта. Тахминларимизга кўра, бу йилда 3300 тоннага яқин қуйма ишлаб чиқара оламиз холос.

— Бошқаларни қўятурайлик, ҳеч бўлмаса трактор заводини қуйма билан таъминлай оласизларми?

— Менимча қурбимиз етади. Нега деганда корхонанинг йиллик эҳтиёжи 37 тоннани ташкил этади холос.

— Маҳсулотингиз таннархи ҳақида нима дея оласиз? Унинг ҳам баҳоси ошдими?

— Ўтган йилда бир тонна қуйманинг таннархи 4—10 минг сўмга тенг эди. Нархлар осмонга сапчиган бу йилга тўхталадиган бўлсак, ҳар бир тонна қуйманинг таннархини 50 мингдан 80 минг сўмгача қилиб белгилаш ниятидамиз.

— Ҳақиқатан қаерга қараманг тақчиллик. Хўш, шундай замонда аниқ қуймалар цехи оёққа тура олармикан?

— Ҳал этилиши лозим муаммоларимиз шу қадар кўпки, санаб адоғига етолмайсан киши. Боя таъкидлаганимдек бизнинг цехимиз ўта ноёб ва нозик. Сабабини тушунтирдим. Унинг бир маромда фаолият кўрсатиши учун махсус шароитлар бўлиши шарт. Афсуски, мавжуд шароитлар талабга жавоб бермайди. Гап шундаки, цех қурилмасдан олдин маҳаллий иқлим шароитлари ҳисобга олинмаган. Масалан, керамик сиртни қуритишга хизмат қиладиган камерани олайлик. Сирт сифатли чиқиши учун, камерага махсус микроиқлим зарур, бунинг учун эса уни изоляция қилиш даркор. Сирт нечоғлик сифатли бўлса, қуйма ҳам шундай пишиқ-пухта бўлади.

— Жамоангиз айни паллада қандай иш билан машғул ва қандай вазифаларни белгилагансизлар?

— Бугунги кунда технологияни ишлаб чиқиш билан бандмиз. Цехнинг тўлиқ қувватларда ишлаши учун уни юргизиб, ҳар бир жараённи чиғириқдан ўтказишимиз керак. Биринчи галдаги вазифамиз, металл тақчиллигини бошидан кечираётган корхонани қуйма билан таъминлаш. Истиқболдаги режамизга келсак, бу мураккаб технология, бу қимматбаҳо ва мукаммал асбоб-ускуналар билан жаҳон бозори ҳақида ўйламасак бўлмайди.

Толиб НУРМУҲАМЕДОВ.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси кейинги вақтларда кийимлар нусхасини тез-тез ўзгартириб турадиган бўлишди. Бу бозор талаби, албатта. Чунки корхона қанчалик харидоргир маҳсулот ишлаб чиқарса шунча кўп фойда олади.

СУРАТДА: бирлашмада тикилган янги кийим нусхаси намойиш қилинмаётир.

Равиль Шамсутдинов сурати.

МАВЗЕ ЎРНИДА ЯНГИ МАҲАЛЛА

КЕЙИНГИ пайтларда ҳаётимизда янги, ажойиб анъаналар қарор топмоқда. Кўп қаватли уйлар қошида маҳаллалар ташкил этилмоқда, уларнинг атрофига чойхоналар, масжидлар қурилиб, гулзорлар бунёд этилмоқда. Жумладан, яқинда Юнусобод даҳасидаги 15-мавзе ўрнида «Ўзбекистон мустақиллиги» номли маҳалла ташкил этилди. Ўз ичига 84 та кўп қаватли уй, 4172 хонадонни олган янги маҳалла ихтиёрида 5 та чойхона, 6 та шийпон бор.

Куни кеча янги маҳалла ташкил этилиши муносабати билан бу ерда тантаналар бўлиб ўтди. Унга ташриф буюрган район ҳокимлигининг масъул ходимлари, қўшни маҳалла комитетларининг раислари ҳамда фаоллари, уруш ва меҳнат фахрийлари тўкин дастурхон устида бир пиёла чойдан баҳраманд бўлишди, дил сўзларини баён этишди.

Илгари шу ҳудудда ташландиқ бўлиб ётган ерлар текисланиб ҳашар йўли билан бир гектардан ортиқ жойда ажойиб боғ бунёд этилганди. Тантаналарда қатнашган Саудия Арабистонидан келган меҳмонлар боғ атрофига масжид қуришда ёрдамлашиш ниятида эканликларини билдиришди. Шуниси қувонарлики, энди банкда маҳалланинг ўз ҳисоб рақами бўлади. «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси вакиллари ҳам маҳаллани оталиққа олиш ҳақида фикр билдиришди. Шу ерда истиқомат қилувчи аҳолига қулайлик туғдириш мақсадида маҳалла комитетидан махсус хона ажратилиб, ногиронлар, қаровга муҳтож, юролмайдиган кишиларни маҳаллага бириктирилган 12-поликлиниканинг бўлим мудири Муборак Қурбонова ҳафтанинг маълум кунлари қабул қиладиган бўлди.

Дамир ИСЛОМОВ.

СУРАТЛАРДА: «Ўзбекистон мустақиллиги» маҳалласида ўтказилган тантаналардан лавҳалар.

Алимурод Мамадаминов суратлари.

** ХДП: район ташкилотларида*

ОШКОРА БАҲСЛАШУВ ТАРЗИДА

ЎЗБЕКИСТОН Халқ демократик партияси Юнусобод район кенгаши ижроия бюроси аъзолари район ҳудудидаги олийгоҳлар талабалари вакиллари билан давра суҳбати ўтказди. Унда Тошкент автомобиль йўллари, Ўрта Осиё педиатрия тиббиёти, Тошкент алоқа, молия олийгоҳлари ҳамда Тошкент ҳуқуқшунослик дорилфунуни талабаларининг вакиллари қатнашдилар. Шунингдек, давра суҳбати баҳсида олимлар, райондаги олийгоҳларнинг бошланғич партия ташкилоти котиби Санжар Исломов, Ўзбекистон ХДПси Юнусобод район ташкилоти комитетининг биринчи котиби Маъруф Усмонов ва бошқалар иштирок этдилар.

Давра суҳбатини Ўзбекистон ХДПси Юнусобод район ташкилоти кенгашининг мафкуравий ишлар бўйича йўриқчи-ташкилотчиси Нуршод Ғиёсов олиб борди. Ўрта Осиё педиатрия тиббиёти, Тошкент алоқа олийгоҳларидаги партия ячейкаларининг мутасаддилари Камол Фозилов, Саидрасул Санчиков ҳамда Санжар Исломовлар ўқув юртлари ва илмий муассасаларнинг мустақиллигини ривожлантириш, уларнинг ташкилий шакллари хилма-хиллигини таъминлаш, айни пайтда ХДПси ўқув юртларидаги таълим-тарбия вазифаларини ҳал этишга тўсқинлик қиладиган сиёсий эҳтирослар майдонига айлантириб юбормаслик зарурлиги ҳақида фикр билдирдилар. Шундагина талабалар ҳаётга юзаки эмас, балки чуқур муносабатда бўлишини таъкидладилар. Бунинг учун Ёшлар Иттифоқи комитетлари ишини тубдан яхшилаш зарурлигини қайд этдилар.

Ўрта Осиё педиатрия тиббиёти олийгоҳининг 4-курс талабаларидан Юсуфбой Дўстматов, Равшан Аҳмадалиев, Тошкент Давлат ҳуқуқшунослик дорилфунунининг 3-курс талабаси Баҳодир Худойбердиев ва бошқалар ҳозирги пайтда талабаларнинг билимга қизиқиши нисбатан пасайиб кетганлиги, бунга олийгоҳларда изчил дастур йўқлиги сабабчи эканлигини мисоллар билан баён этдилар. Ундан ташқари, дейишди улар, Ёшлар Иттифоқининг олийгоҳлардаги комитетлари талабаларни билим олишга қизиқтирувчи тадбирларни жуда кам ўтказадилар. Билағонлар баҳси сингари билим мезонини ошкор этувчи турли танловларни тез-тез ўтказиши, ўқитувчи-олимлар билан талабалар ўртасида маънавий ҳамкорликни кучайтириш, чет давлатларнинг олийгоҳларига чинакам қобилиятли талабаларни йўллаш каби муҳим масалаларни кўтариб чиқдилар.

Давра суҳбати қатнашчилари Ўзбекистон Халқ демократик партияси Низомида қайд этилганидек, барча поғонадаги партия ташкилотлари қошида 30 ёшгача бўлган партия аъзоларини ҳамда партиянинг дастурий мақсадларини қўллаб-қувватловчи партиясиз ёшларни бирлаштирадиган ёшлар клублари ва шўъбалари ташкил этишни жадаллатиш ҳамда уларнинг фаолиятини кучайтириш хусусида бир тўхтамга келишди. Талабаларнинг вакиллари давра суҳбатида барча бошланғич партия ташкилотлари ёшлар билан иш олиб боришда, ёшларга оид сиёсатни амалга оширишда ёшлар ташкилотлари билан баҳамжиҳат ҳаракат қиладилар, демократик йўналишдаги ёшлар ташкилотларига талабаларни ижтимоий ҳимоялашга мададкор бўладилар, деб ишонч билдиришди.

Ошкора баҳслашув тарзида ўтган давра суҳбати унинг иштирокчиларида катта таассурот қолдирди.

Худойназар ҒОЙИБОВ.

** Илм-фан уфқлари*

ШАКАРНИНГ ЯНГИЧАСИ

КЎПЧИЛИКНИ, айниқса, аёлларимизни «Эрта-индин пишиқчилик бошланиб мевалар пишса нима қиламиз?» деган ташвиш қийнаётган бўлиши табиий. Мевани нима қилади, ейди-да дейсизми?! Ҳа, тўғри. Аммо қишга мураббо ёки шарбат тайёрлаб қўйиш хотин-қизларимизни ўйлантирадиган масала. Шакар бўлмагандан кейин... Талонга олинадиган шакар учма-уч қилиб ойдан-ойга етказиб турилган бўлса. Шунинг учун «Илмгоҳда шакар чиқарилаётган экан», деган гапни эшитиб шу томонга шошилдик. Наҳот эрта уйимизда илгаригидек сероб шакар бўлса?

— Ажаб эмас, биз ҳам шунга ҳаракат қиляпмизда, — дейди Ўзбекистон ўсимликшунослик илмий тадқиқот институтининг директори Йўлдош Узоқов.— Республикамиз шароитида шакар ишлаб чиқариш мумкинми? Биз олимлар зиммасига қўйилган вазифа, таъбир жоиз бўлса талаб шундай қилиб қўйилди. «Қанд лавлагини кўпайтирса бўлмайдими?» дерсиз. Мен шахсан бунга қаршиман. Чунки биринчидан бизда пахта майдонлари кўп. У майдонлардаги пахтанинг чириган илдизлари қанд лавлаги таркибини заҳарлашгача олиб келади. Ундан кейин бизда уни қайта ишлаш имконияти етарли эмас.

Шу сабаб биз мутахассислар бошқа йўлини ишлаб чиқишга қарор қилдик.

Кўп йиллардан бери олиб бораётган тадқиқотларимиз, изланишларимиз ниҳоят зое кетмади. Кўзлаган мақсадимизга етай деб қолдик. Лотин Америкасидан келтирилган стивия ўсимлиги бунда бизга қўл келаркан. Ундан стивиязит моддаси олинади. Бу нарса дори ўрнида қандли диабет касалликларини даволашда қўлланиб келинган.

— Йўлдош Фозилович, бундай ширин нарса қанд касалига баттар таъсир қилмайдими?

— Ҳа, у ширин. Лекин калорияси йўқ. Шунинг учун ҳам шифо. Физиологик фаол моддалардан бири бўлиб ҳисобланади.

— Қизиқ, бу модда суюқ ҳолатда, яъни сув шаклида бўларканда. Одамлар уни шакар ўрнида қандай қўллайди?

— Биз буни саноат корхоналари учун қанча керак бўлса тайёрлаб берамиз.

...Институтнинг кимёвий тажрибахонасига яқинлашамиз. Ходимларнинг қўли қўлига тегмайди. Ҳаммаси ширин шарбат тайёрлаш билан банд. Мана ўша стивиядир. Кўриниши жийда баргларига ўхшаб кетади. Таъми жуда ширин.

Тажрибахона ходимларидан бирига яқинлашарканмиз: «Кечирасиз, сиз ушбу шарбатингиздан ўзингиз ҳеч тотиб кўрганмисиз?» дея мурожаат қилдик.

— Нима деяпсиз, — дея ҳайрон бўлиб кулди ўзини Матлуба Усмонова деб таништирган ходима. — Ўтган йили дастлабки тажрибаларимиз натижа бериши биланоқ олма, олча, шафтоли каби меваларни ўзимизга консервалаб олдик. Қиш бўйи ичдик: мазаси шакардан яхши.

Ҳа, қанийди бу йил шундай серобгарчилик бўлиб қолса. Директорнинг «саноат корхоналари учун тайёрлаб берардик» деган гапида жон борга ўхшайди. Ахир қандолат фабрикаларида шакар етишмаётганидан бекор туриб қолишлар бўлаётганини эшитамиз. Консерва заводлари-чи. Яна шириниликлар тайёрлайдиган турли корхоналар. Уларнинг ҳаммасига ҳозирги кунда ширин шарбат керак. Қолаверса республикамиз аҳолисига зарур бўлган 550 минг тонна шакарнинг 200 минг тоннаси ана шу саноат корхоналарининг шарбати учун сарфланаркан. Демак, шарбат ишлатиб турсалар, уларга кетадиган шакардан аҳоли фойдаланиши учун қоларкан.

Яқин орада бу йўлга қўйилармикан? Мана бу савол ҳали жумбоқ. Ўсимликшунослик институти жамоаси эса халқимиз олдидаги бурчни биз бажара олдик дейишмоқда. Амалга тадбиқ этишда масъул идоралар ҳам тезроқ қимирлаша қолса ёмон бўлмасди.

Феруза ҒУЛОМОВА.

ҚУТЛОВ КЕЧАСИ

ЮНУСОБОД районидаги Абулқосим Фирдавсий номли маҳаллада Йўлдош Охунбобоев номидаги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати олий билимгоҳининг кимё-технология куллиёти доценти Шомаҳсуд Исҳоқовнинг етмиш беш ёши, илмий ва мураббийлик фаолиятининг эллик йиллиги муносабати билан қутлов кечаси бўлиб ўтди.

— Орамизда шундай инсонлар борки, уларнинг ҳаёт йўли кўпчиликка ибратлидир, — деди маҳалла комитети раиси, меҳнат фахрийси, уруш ветерани Сиддиқ Содиқов.— Кечагина Шомаҳсуд ака ишлайдиган олийгоҳда бу кишининг қутлуғ ёш тўйлари нишонланди. Бугун эса бу тўй маҳалламизда ўтказилаяпти. Ўзбекистон халқ таълими аълочиси, кимё фанлари номзоди Шомаҳсуд Исҳоқов маҳаллада ҳам фаоллик кўрсатиб келмоқда.

Исмат БОЛТАЕВ.

** Шаҳар транспорти муаммолари*

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН

ЮНУСОБОД даҳаси билан Бешёғоч бозорини 51-йўналишдаги автобуслар боғлаб туради. Бироқ бу транспортлар қатнови бир текис бўлмайди, гоҳ кўпаяди, гоҳ камаяди. Мана бир мисол.

Яқинда «Олой» деҳқон бозорига бордим. Керакли маҳсулотларни харид қилгач, уйга етиб олиш ниятида бекатга келдим. Лекин ҳадеганда 51-йўналишдаги автобус келавермади. Ва ниҳоят орадан бир соатлар чамаси ўтганидан кейин узоқдан автобус кўринди. Йўловчилар транспортга чиқиши билан ҳайдовчига шикоят қила кетишди. «Бу йўналишда қачон тартиб ўрнатилади? Токайгача автобусни соатлаб кутамиз?» деган саволларни ёғдиришди. Ҳайдовчи эса «Менинг қўлимдан нима келарди. Бу гапларни бошлиқларга айтинглар», дейишдан нарига ўтмади.

Дарҳақиқат, кейинги вақтларда шаҳримизда транспорт масаласи энг долзарб муаммолардан бири бўлиб қолди. Афсуски юқоридаги каби мисолларни хоҳлаганча келтириш мумкин. Муҳарририятимизга шу мавзуда келаётган кўплаб хатлар ва қўнғироқлар ҳам шундан далолат беради.

Хўш, бунинг сабаби нима? Тўғри, шаҳар транспорти бир маромда қатнамаётганлигида Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш автотранспорт ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли автокорхоналарнинг ҳам айби бор. Яширишга ҳожат йўқ, баъзи бир ҳайдовчилар ўз йўналиши туриб, «сердаромад» жойларга кетиб қолишади. Натижада мазкур йўналишда ҳаракат кўрсаткичлари бузилади. Бунинг устига автобуслар учун махсус чипталари жорий қилинганига қарамай, кўп ҳайдовчилар «танга йўқ» баҳонасида йўловчилардан ортиқ пул ундириб олиш пайига тушишган. Бу каби қоидабузарликларни инкор қилиб бўлмайди.

Автобусларнинг ўз вақтида йўловчиларга намунали хизмат кўрсатолмаётганлигининг яна бир бошқа сабаби ҳам бор. Кейинги пайтларда бир қатор янги йўналишлар очилди. Мисол тариқасида Ал-Хоразмий, Жарариқ ва Тиббиёт шаҳарчаси томон қатнай бошлаган автобусларни айтиш мумкин. Биргина ўтган йилнинг ўзида 9 та автобус ҳамда 8 та такси йўналишининг очилиши ҳам бунинг яққол далилидир.

Бироқ бирлашма ўтган йили шунга яраша ўз саройларини янги автобуслар билан тўлдира олдими? Йўқ, албатта. Мисол учун ўтган йили режадаги 295 автобус ўрнига 185 та олинди холос. Бу йил ҳам машиналар белгиланганидан кам олиб келинмоқда. Ҳозиргача бирлашмага 14 та ЛАЗ, 38 та ПАЗ автобуслари етиб келди. Ваҳоланки, айни пайтда саройлардаги мавжуд машиналарнинг 48 фоизи, таксиларнинг 52 фоизи ҳисобдан чиқарилиши лозим. Бу ҳол пойтахтда йўл транспортларининг сийраклашишига олиб келиши табиий.

Шаҳарда автобусларнинг бир маромда қатнамаётганлигининг яна бир сабаби у ҳам бўлса ёқилғи тақчиллиги масаласидир. Ўтган йили бирлашма ҳаммаси бўлиб, 54 минг 285 тонна ёқилғи ишлатган. Фонд бўйича эса борйўғи 49 минг 100 тонна ажратилган. Бирлашма бош муҳандиси Қаҳрамон Раҳматуллаевнинг айтишича, бу йил ҳам ёқилғи масаласи кескин бўлиб турибди. Саройлардаги бор автобус ҳамда таксиларнинг мунтазам юриб туриши учун йил мобайнида 55 минг 250 тонна бензин, 14 минг 510 тонна газ, 11 минг 839 тонна дизель ёқилғиси керак бўлади. Шуларнинг 51 минг 295 тонна бензин, 5 минг 800 тонна газ ва 10 минг 480 тонна дизель ёқилғисининг маблағи билан таъминланган. Қолган қисмини эса бирлашма қаердан олади? Бу ҳали номаълум.

Ёқилғи муаммоси туфайли кўп ҳолларда газ билан юрадиган машиналарга бензин қуйишга тўғри келмоқда. Бу эса ўз навбатида ҳавонинг ифлосланишига олиб келиши билан бирга машина двигателларининг тез ишдан чиқишига сабаб бўлмоқда.

Бирлашма қанчалик эҳтиёт қисмлар билан таъминланганига келсак, бу борада ҳам хоҳлаганча муаммолар топилади. Масалан, аккумуляторни олиб кўрайлик. Уларни Россия ҳудудида жойлашган икки корхона таъминлайди. Булар Комсомольск Амур ҳамда «Подольск» аккумулятор заводларидир. Кейинги пайтларда бу корхоналар ана шу маҳсулотни етказиб бериш эвазига бирлашмадан қўрғошин талаб қилаётир. Қўрғошин эса шаҳримизда анқонинг уруғи.

Лекин аҳволни тузатиш учун ҳеч қандай иш қилинмаётир, деган хаёлга бормаслик керак. Шаҳарда йўл транспортларининг кўпайиши учун анча ишлар амалга оширилмоқда. Бунда айниқса Республика ҳукуматининг ёрдамини таъкидлаб ўтиш зарур. Йил бошида эҳтиёт қисмлар харид қилиш учун ҳукумат томонидан 6 миллион доллар ажратилди. Бу қисмлар шу йилнинг апрель ойи бошларидан кела бошлади. Натижада саройлардаги 200 дан ошиқ турган машиналарнинг 80 таси ҳозиргача қайта таъмирдан чиқарилди.

Яна бир гап. Бирлашмада бу ва бошқа муаммоларни ҳал этиш учун энг муҳим маблағ етмай турибди. Давлат бюджетидан пуллар эса мавжуд камчиликларни тўла қопламаяпти. Шунинг учун [illegible] Текширишларга қараганда, Тошкент шаҳар йўловчилар транспорти ташкилотлари ойига кира ҳақи тўламайдиган 9 миллион кишини ташир экан. Бундан транспортчилар 3 миллион сўм йўқотаяпти. Агарда шуни бир йилга кўпайтирсак масала янада равшанлашади.

Агар кира ҳақи сарф-харажатларни қопласа, биринчи навбатда бундан ўзимиз баҳраманд бўламиз. Чунки бу маблағлар асосан йўловчиларнинг ўзларига қулайлик яратиш учун сарфланади. Шундай экан қарс икки қўлдан чиқишини унутмаслигимиз маъқул.

Ғулом ЮСУПОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Бозор иқтисодиёти шароитида корхона маҳсулоти сифатли бўлиши учун уни энг замонавий дастгоҳлар билан таъминлаш керак бўлади. Бу дастгоҳларда ишлаш учун ишчилар малакасини ошириш ҳам зарурдир. Ф. Хўжаев номидаги 1-пойабзал фабрикаси маъмурияти ҳам ҳозир айни шу йўлдан бормоқда. Яқин бир-икки йил ичида корхонани энг тараққий этган чет эл мамлакатлари дастгоҳлари билан тўлдирди. Кўп ишчилар бошқа шаҳарларда малакасини ошириб келишди. Шулардан бири сиз суратда кўриб турган Анорхон Бозорбоевадир. У яқинда Киев шаҳрида малакасини ошириб қайтди.

Холмат Мирзакаримов сурати.

Сиҳат-саломатлик

*Тиббиёт муассасаларида

ТАШХИС ҚЎЙИШ МАРКАЗИ

Ҳозирги шароитда кўпгина ишлаб чиқариш корхоналарида бўлгани сингари тиббиёт масканларида ҳам янгиликка интилиш, беморлар учун қулай шароитлар яратишга жиддий эътибор берилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли 1-клиник касалхона (собиқ 16-касалхона) маслаҳатхона бўлимида тиббий кўрикдан ўтказиш маркази ташкил этилгани юқоридаги фикрни тасдиқлайди. Унинг иш фаолияти хусусида сўзлаб бериш учун мухбиримиз марказ бош шифокорининг муовини Абдувоҳид Каримов билан мулоқотда бўлди.

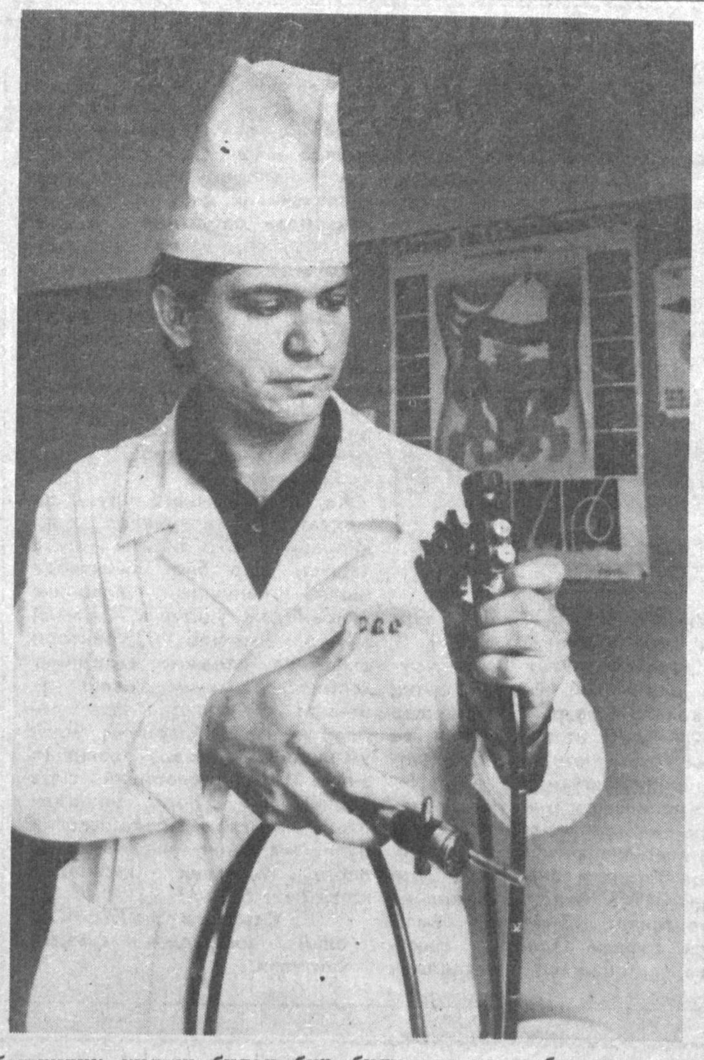

— Ҳар бир соҳада изланиш бўлгани сингари тиббиётда ҳам изланиш мавжуд. Ушбу марказни ташкил этишга қўшни республика аҳолисидан тушган илтимослар сабаб бўлган. Бизга айниқса Тожикистон Республикасининг Хўжанд, Қозоғистоннинг Чимкент вилоятларидан кўплаб беморлар мурожаат этишади. Агар беморнинг дарди оғир бўлса уч кун давомида назоратдан ўтказилади, енгилроқ бўлса бир кундаёқ ўз ҳудудларида даволанишга йўлланма билан жўнатилади.

— Ташхис қўйиш қисқа муддат ичида аниқланмаса республикамизнинг турли бурчакларидан келган беморларнинг ҳоли не кечади?

— Бу борада ҳам ўйлашиб қўйганмиз. Марказимизга қарашли «Медик» меҳмонхонаси мавжуд. Ўша ерда тунаб қолишлари мумкин. Агар беморнинг дарди ниҳоятда оғир бўлса касалхонамиздаги лозим бўлган бўлимга тезда ётқизилади.

— Изланишлар борасидаги ишлар хусусида ҳам тўхталсангиз.

— Марказ ташкил этилганлигининг ўзи илк изланиш десам янглиш бўлмайди. Бу ерда энг аввало малакали тиббиёт ходимлари иш олиб боришса, яна бир томони замонавий тиббий жиҳозлар кенг ўрин олган, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тиббиёт ходими Мирафзал Юнусов бўлимга бошчилик қилиш билан бир қаторда Японияда ишлаб чиқарилган тиббий жиҳозларни ишлатишга бош-қош бўлмоқда. Ривожланиш борасида гапирадиган бўлсам, ташхис қўйиш ишлари компьютер ёрдамида олиб борилади. 1990 йилдан бошлаб пуллик ҳизмат кўрсатишни ҳам йўлга қўйдик. Умуман бўлинмамизда жами 68 нафар ходим бўлиб, шулардан 20 таси малакали тиббиёт мутахассисларидир. Бир сўз билан айтганда халқ саломатлиги йўлида барча билим ва тажрибага суянган ҳолда иш олиб борилмоқда.

Суҳбатдош Гулзода МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: эндоскопист Олег Стрельников, ультратовуш билан текшириш хонасида Елена Духовная ва шифокор Абдувоҳид Каримов; биохимия тажрибахонасида катта ҳамшира Нодира Содиқова ва Манзура Жўрахоновалар.

Рустам Шарипов суратлари.

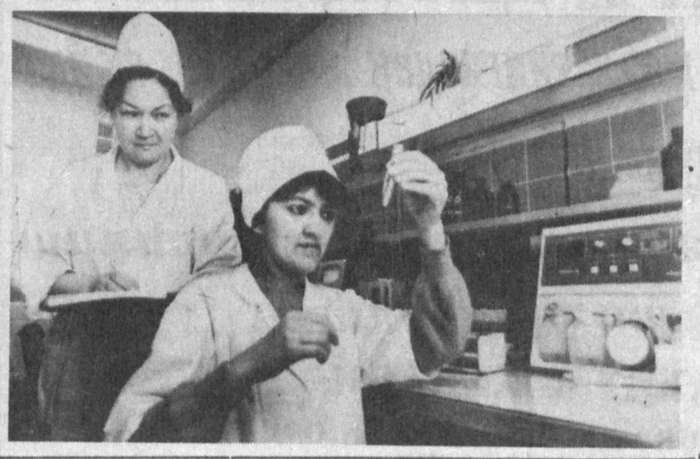

ОҒРИҒИ ТУНДА КУЧАЯДИ

МАВЛУДА ярим кечада тишининг зирқираб қаттиқ оғришидан уйғониб кетди. Намакоб билан оғзини чайқади, бўлмади. Бир дона анальгин ичиб юборган эди, оғриқ бир оз тўхтагандек бўлди. Бир оздан сўнг ухлаб қолди. Эртасига барвақт туриб тўғри шифохонага борди.

— Келинг, — Мавлудани илиқ қарши олди даволаш бўлимининг мудири Сирожиддин унинг ҳазин овозидаги саломига алик олар экан.

— Шу касал тишим бошим, бўйним ва ҳатто чаккамга ҳам қаттиқ оғриқ бериб, жуда қийнавордида, доктор.

— Сабр қилинг, синглим ҳозир кўрайлик-чи, ҳаммаси яхши бўлади, — беморга оҳиста тасалли берди шифокор ва аста зонт билан текшириб, чапдан пастки бешинчи тиши қорайиб, ковак бўлиб қолганлигини аниқлади. Сўнг беморнинг оғзини аччиқтош ва фурацилин билан чайиб, новокаиндан оғриқ қолдирувчи муолажа қилди. Шундан кейин тиш ковагининг чириган қисми ва асаб толасини пулпа-экстрактер ёрдамида олиб ташлади. Яна бир бор оғриқ тиш илдиз каналларини перикс, фурацилинлар билан ювиб яхшилаб тозалади-да, доимий пломба қўйди. Ҳеч қанча фурсат ўтмай оғриқ тўхтади-қолди.

Мавлуда раҳмат айтиб, мудир хонасидан чиқди.

Сирожиддин Расулов салкам 20 йилдан бери ишлаб келаётган мазкур еттинчи тиш даволаш шифохонаси Собир Раҳимов районидаги иккинчи Қорақамиш даҳасининг тўртинчи микрорайонида жойлашган.

— Мен Сирожиддин акамлардан бир оз муддат кейинроқ бу ерга ишга келганман, — деди даволовчи шифокор Зулфия Маҳмудова. — У киши мудирлик қилаётган даволаш бўлимида мендан бошқа яна ўн беш нафар шифокор меҳнат қилади. Биз бир-биримизга ўргатиб ва бир-биримиздан ўрганиб, ҳамкорликда ишлаймиз. Камтар, хушмуомала мудиримиз қачон мурожаат қилиб қолгудек бўлсак биздан ўз ёрдамларини дариғ тутмайдилар. Руқия Медасова, Шаҳло Маҳкамова сингари ёш касбдошларимиз ҳам у кишини мураббий — устозимиз деб эъзозлашади.

— Кўпинча беморлар кўп муддат даволашни талаб қиладиган тиш илдизининг йиринглаши хасталиги билан бизга мурожаат этишади, — деди мудир. — Буни биз, шифокорлар, передонтит деймиз. Агар беморлар бирор тишларида ковак пайдо бўлиши билан бизга учрашсалар иш анча осон кўчади. Милк шамоллашидан азият чекиб, ҳузуримизга келувчилар ҳам анчагина.

Ҳа, мазкур шифо масканининг даволаш, жарроҳлик ва тиш қўйиш бўлимларидаги ўз касбининг фидойилари бўлган шифокорлардан Адиба Сатторова, Нафиса Раҳматуллаева, Насиба Расулова ва Роҳила Файзуллаевалар тишлари турли хасталикка чалинган беморларни дарддан фориғ этишда ўз билим, тажриба ва куч-қувватларини аямаётирлар.

Шифо маскани бош шифокори Тўлаган хожи Мусашайхов биз билан суҳбатда даволаш бўлими мудири Сирожиддин Расулов ва жарроҳлик ҳамда тиш қўйиш бўлими мудири Қуролбек Жумагалиевларнинг яхши фазилатлари хусусида тўхталиб «Агар иложи бўлса, хушмуомала, чаққон ҳамшираларимиздан Муқаддас Эргашева, рентгенлаборант Муфаззал Раҳмонова, тиш техникларидан Саиджон Умурзоқов, Ҳамидулла Тошкенбоев ва ишлаб чиқариш мудири Муҳаммаджон Низомовларнинг номларини ҳам ёзиб қўйинг», — деди.

— Илгари бизда сурункали милк шишиши хасталиги билан қийналиб келган беморнинг ўша милки жарроҳлик йўли билан кесиб ташланар, у муайян муҳлат ичида ишдан озод қилинадиган варақа билан юрар, сўнг касаллиги тузалар-тузалмас хизматга тушиб кетар эди, — деди бош шифокор сўзида давом этиб. — Бунинг оқибатида ўша беморнинг дарди янада кучайиб, 3—4 ой кейин бўлса-да, бизга қайта мурожаат этишга мажбур бўларди. Эндиликда эса қайси бир бемор шундай касаллик билан бизга келса, унинг ўша тишини аввало пломбалаб, кейин милкини кесиб йирингини чиқариб ташлайдиган бўлдик. Бунинг натижасида беморларнинг ишдан вақтинча озод этиладиган варақаси билан юришлари, овораргарчиликлари камайиб, қисқа муддат ичида тузаладиган бўлдилар. Шифохонамиз жамоасининг мақсади оғриғи аксарият ҳолларда тунда кучаядиган бу дардга чалинган беморлар дардига малҳам бўлиб хизмат кўрсатиш маданиятини оширишдан иборатдир.

Музаффар ТУРОБОВ.

ШИКАСТЛАНГАНЛАРГА ҚУРИЛМА

ЯҚИНДА Абу Али ибн Сино номидаги 1-шаҳар клиник шифохонасига автомобиль фалокатига учраган бемор К. Шокирова «тез ёрдам»да келтирилиб, реанимация бўлимига ётқизилди. Текширилгандан сўнг мияси шикастланганлиги, ўнг оёғининг сон ва болдир суяклари синганлиги аниқланди. Унга зудлик билан малакали тиббий ёрдам кўрсатилиб, оёғининг икки ёнига махсус ясалган қурилма қўйилди.

Шуни таъкидлаш керакки, ушбу қурилма Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли шикастабандлик ва мажруҳликни даволаш илмгоҳида яратилган бўлиб, шикастланиш содир бўлганда беморнинг аҳволини яхшилаш билан бирга шикастланиш асоратининг олдини олади.

Кейинги вақтда профессор Т. Ўнгбоев раҳбарлигида Тошкентдаги шикастабандлик ва мажруҳликни даволаш илмгоҳида шикастланганларга тез ва ўз вақтида тиббий ёрдам кўрсатиш учун илмий ходимлар талай янгиликларни яратдиларки, бунинг натижасида беморлар тез кунда оёққа туриб кетмоқдалар. Ҳозирги кунда 60 дан ортиқ ихтирочилик таклифи ва 20 та муаллифлик гувоҳномасига эга бўлган илмгоҳимиз жамоаси яратган янги даволаш усуллари беморларни даволашда кенг кўламда қўлланилмоқда.

Яратган янгиликларимиз йилига ўн минг сўмдан ортиқ самара бермоқда. Авваллари бирор янгиликни тасдиқлаш учун марказнинг имзо чекишини кутардик. Республикамиз мустақил бўлганлиги туфайли ҳозирда барча янгиликлар ижроси ўзимизда ҳал этилмоқда.

Туроб ҲАСАНОВ,
Ўзбекистон шикастабандлик ва мажруҳликни даволаш илмгоҳининг катта илмий ходими, тиббиёт фанлари номзоди.

СУВ ЁҚТИРМАЙДИГАН ДАРД

ҚУТУРИШ касаллиги фалаж белгиларини ҳосил қиладиган, бош мияни оғир зарарлайдиган, ниҳояси ўлим билан тугайдиган юқумли хасталикдир. Бу касаллик билан одам, ҳамма турдаги ҳайвонлар, яъни от, сигир, эчки, қўй, бўри, тулки, ит, мушук, ҳатто қушлар ҳам оғриши мумкин. Ит қутурганда безовта бўла бошлайди, ириллайди, латта, қоғоз, ўтинларни ейди, ҳайвонлар, одамларни қопади.

Хасталик одатда қутурган касал ҳайвондан одамга юқади. Уни чақирувчи вирус ҳайвонларнинг сўлаги билан ташқи муҳитга чиқади. Яъни қутурган ҳайвон тишлаганда сўлаги билан бирга вирус ҳам шикастланган жойга тушади. Мана бир мисол:

Мактаб ўқувчисини қўшнисининг ити орқасидан келиб тишлаб, тирнаб кетади. Бола ота-онасига бўлган воқеани айтади, улар эса боланинг ярасига йод суртиш билан кифояланишади. Лекин 55 кундан кейин бола қутуриб ўлади.

Шуни айтиш керакки, сўлак билан чиққан вирус кўзга, оғизга ёки қўлнинг тирналган жойига тушса ҳам одам қутуриш касалига йўлиқади.

Қутуриш касаллигининг одамда кечиши ҳайвон қутуришига ўхшаб кетади. Беморда ит тишлаган жой ва шу ердаги асаб толалари ачишади, баъзи ҳолларда эса ит тишлаган жой битиб кетади. Бемор ўзини лоҳас ҳис қилади, уйқуси бузилади, иштаҳаси йўқолади, ҳарорати кўтарилади, юрак уриши ва нафас олиши ўзгаради. Кейинчалик беморда суюқлик ютиш тартиби бузилади, сувни ичолмай, безовта бўлиб, кўз қарашлари ўзгаради, уни нимадандир қўрқиш ҳиссиёти қийнайди. Шифокорлар буни сувдан қўрқиш белгиси, деб аташади. Бу белги фақат қутуриш касаллигига ҳосдир.

Одамларни бу касалликдан сақлашнинг ягона йўли қадимги улуғ олим Луи Пастер топган эмлашдангина иборатдир. Эмлаш ит қопган дастлабки кунларданоқ бошланиши даркор. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, шифокорлар белгилаган эмлаш курсини тўлиқ қабул қилган беморгина қутуриш касаллигидан сақланиши мумкин.

Ўткир ПЎЛАТОВ,
тиббиёт фанлари номзоди.

КУНДУЗИ ДАВОЛАНИШАДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ ҳукумати халқ соғлиғи ҳақида қайғуриб, янги шифохоналар очишга катта эътибор бермоқда. Акмал Икромов районида ўз фаолиятини бошлаган кундузги шифохона бунинг ёрқин далилидир.

Бу ерда даволаниш ва дам олишга муҳтож бўлган беморлар шинам ва озода хоналарга қўйилган каравотларда дам олиб, эрталабдан кечқурунгача шифокорлар назорати остида бўладилар.

Кўп йиллик тажрибага эга бўлган шифокор Умида Йўлдошеванинг ва ушбу шифохонада тиббиёт ҳамшираси бўлиб ишлаётган Муборакхон Носироваларнинг ширин сўз ва табассум ила даволанувчиларга кўрсатаётган ҳалол ва беминнат хизматлари мақтовга сазовордир.

Мазкур 16 ўринли кундузги шифохонада даволанаётган беморлар 18—24 кун мобайнида саломатликларини тиклаб, яна қадрдон иш жойларига қайтмоқдалар. Шу ўринда бир нарсани айтиш керакки, шаҳримиздаги катта-кичик касалхоналарда турли хасталикларга чалинган беморлар даволанишади. Уларнинг орасида амбулатория шароитида даволанса бўладиганлар ҳам бор. Шу боисдан бундай беморларни кундузги шифохоналарга ўтказиш зарур. Бу чора касалхонада тозалик, тартиб ва интизом ўрнатишга ёрдам беради.

Шифохонага қатновчилар наҳорлик ва кечки овқатни уйларида, тушликни эса шу ерда қиладилар. Бундай усул касалхона иқтисодини мустаҳкамлаш ва касалларни қисқа муддат ичида даволаш имконини беради. Яна бир ниятим шуки, кундузги шифохоналар тажрибали, ширинсухан шифокор ва ҳамширалар, шунингдек керакли дори-дармонлар, бир марта ишлатиладиган шприцлар билан таъминланса нур устига нур бўлар эди. Хуллас, бундай даволаш масканларини ташкил этишни кенг оммалаштириш лозим.

Саъдулла ҒИЁСОВ,
меҳнат фахрийси.

ДИЛКАШ ВА ШИРИНСУХАН

АБДУВАЛИ ака эрталаб ўрнидан тургач ўзини нохуш сеза бошлади. Иситмаси ҳам тобора кўтарила борди. Шундан сўнг ўзи яшаётган Собир Раҳимов районидаги 10-амбулатория шифокорига мурожаат қилди. Шифокор унга ташхис қўйгач қўлига дори қоғози ёзиб берди. Бемор дори қоғозини олиб «Чиғатой дарвоза» бекатидаги 16-дорихонага борди. Бу ерда уни сотувчи Маҳамаджон Султонов хушмуомалалик билан қарши олиб, керакли дори дармонларни қай вақтда ичиш кераклигини қайта-қайта тайинлади.

Ҳа, беморга ширин сўз малҳамдек ёқади. Буни яхши тушунган Маҳамаджон Султонов дорихонага ташриф буюрганларни доимо ширинсуханлик билан кутиб олади.

Маҳамаджон Султонов 1964 йилда Тошкент давлат доришунослик олийгоҳининг провизорлик бўлимини битирди. Сўнгра 1967 йилда Эстонияда йигитлик бурчини ўтаб қайтгач, ушбу дорихонада ишлай бошлади. Унинг олдига келган бемор албатта керакли дорини топади. Мабодо зарур дори-дармонлар топилмай қолса, қайси дорихонада борлигини аниқлаб беради.

Шу боисдан шикоят ва таклифлар дафтарида унинг шаънига битилган дил сўзларинигина ўқийсиз, холос. Шунинг учун ҳам районимиздаги «Чиғатой дарвоза», «Янги турмуш», Обид Содиқов, «Қўштут», «Аллон», «Шарқ ҳақиқати» ва «Чиғатой» маҳаллаларида яшовчи юзлаб аҳоли бу дилкаш ва ширинсухан доришунос сотувчидан беҳад мамнундирлар.

Абдулла ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси.

СОҒЛОМЛАШТИРИШ МАКТАБИ

Сколиозом. Бу — умуртқа поғонасининг нотўғри ривожланиши оқибатида келиб чиқадиган хасталик номи. Пойтахтимизнинг Дўмбиробод маҳалласида ана шу хасталикни даволовчи 4-мактаб-интернат мавжудлигини кўпчилик ота-оналар билишмайди.

— Соғломлаштиришга ихтисослашган мактабимиз 480 ўринга мўлжалланган бўлиб, болалар даволаниш билан бир қаторда умумтаълим дастури бўйича таҳсил олишади, — дейди интернат директори Ғулом Бакиров. — Бу ерда улар жисмоний тарбия, шифобахш гиёҳлар ҳамда электр билан даволаш, турли ванналар қабул қилиш, уқалаш каби физиотерапия усуллари ёрдамида ўз саломатликларини тиклашади.

Бундан ташқари интернатда суяк, асаб ҳамда тиш хасталикларини даволовчи юқори малакали мутахассисларга алоҳида хоналар ажратилган. Ўқувчилар дарсларни ётган ҳолатда ўзлаштиришади. Бунинг учун уларга ёғочдан ишланган махсус каравотлар хизмат қилади. Бемор боланинг бундай ҳолатда таҳсил кўриши унинг хасталикдан фориғ бўлишини тезлаштиради. Интернатда, шунингдек, гипс цехи мавжуд бўлиб, бунда ҳар бир боланинг умуртқа поғонасига мосланган даволовчи махсус каравотлар тайёрланади.

Ушбу шифо масканида кўп йиллардан бери фаол меҳнат қилиб келаётган малакали ўқитувчилар, шифокор ва ҳамширалар болаларнинг меҳрибон инсонларига айланишган. Айниқса жисмоний тарбия назоратчиси Фарида Абдуллаева, ҳамширалар Дилбар Яминова, Валентина Шурухиналарга ўз ота-оналарига талпингандек талпинишади. Меҳр кўрсатган меҳр кўради деганлари шу бўлса керак.

Сайдали СУЛТОНОВ.

СУРАТЛАРДА: ҳамшира Дилбар Яминова бемор танасига парафин қўймоқда; синф раҳбари Раиса Орипова 1-«а» синфида дарс ўтаяпти.

Муаллиф суратлари.

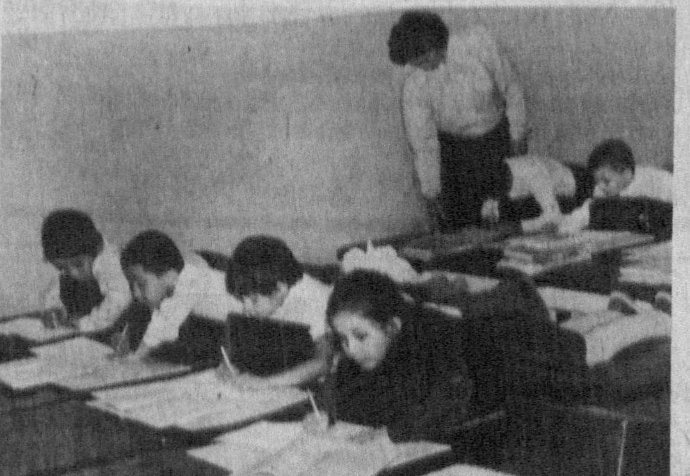

Ўзбек адиблари—«Оқшом» учун

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

БЕГОНА

(Романдан парча)

Ниҳоят қор ёғади. Аввал ёмғир аралаш яккам-дуккам учқунлаб туради-да, тўсатдан заптига олади. Олам оппоқ нурга беланади. Қор остида ўйчан мудроққа кетган ўрмон сирли ва жозибали кўринади. Ҳақиқий рус қиши бошланади. Совуқ ва жозибали рус қиши!

Нари-бериси билан бир кеча-кундузда харилардан қурилган хаталарнинг ярми белигача қор остида қолади. (Яхшиям, ёмғир бошланишидан олдин теварагига зичлаб похол босилган. Бўлмаса ичигача муз уриб кетади. Албатта, совуқ заптига олган кезлари ўзига яраша ноқулайликлар пайдо бўлади. Шундоқ ётоқхонанинг ўзига олиб кирилган мегажин «ҳурқ-ҳурқ» қилиб, кечаси билан уйқу бермайди. Печь устида ётсанг, ачимсиқ ҳид димоғингни ёради. Зиёни йўқ: ўрганиб кетади, одам. Ўрмонда бир соат чанғи учсанг, муздек, мусаффо ҳаво ўпкангдаги бор ғуборни суғуриб олади!

Акаси чанғи учишга уста эди. Ҳар сафар Дима ўрмонга отланса, Гриша ҳам албатта кетидан эргашарди. Чанғи остида қор ғирчиллайди. Ҳаво очиқ кунлари қуёш кўзни қамаштириб чарақлайди. Ер оппоқ, совуқ. Осмон зангори, ундан ҳам совуқ. Гўё шишадан ясалгану, чанғи таёғи бехосдан тегиб кетса, синиб қоладигандек... Бошига оқ телпак кийган қарағайлар устидан дув этиб қор тўкилдими, билингки, жонсарак олмахон шохдан-шохга сакради... Ҳали Рождествога анча бор. Бироқ хаталардан гармоннинг шодон товуши, мастона қийқириқлар эшитилади.

Колхоз-ку, бўларича бўлган. Номига хўжалик. Хуторнинг ярми ҳувиллаб қолган. Ёшлар «бахт излаб» ўзини шаҳарга урган. Эркаклар йўқ ҳисоби. Борлариям кўзини ишқалаб уйғонадию қишлоқ марказидаги дўконга йўл олади. Ҳаммаси келишиб олгандек, саҳар-мардондан дўкон олдида тўпланишади. Қишин-ёзин — шу! Соқоллар ўсган, асабий... Тушдан кейин дўконга келадиган «борматуха»га очиридa кутишади. Нариродаги ҳарракнинг қорини сидириб ташлайдилар-да, тизилиб ўтириб домино ўйнашга тушадилар. Ютқазганни «така» қилиб, ҳаррак тагидан ўтказадилар. («Вақтни ўлдириш» керакми ахир?) На раис инсофга келтиради, на милиция йўлга солади. (Аслида ҳаммаси — улфат, ҳаммаси ҳамшиша!) Тушдан кейин маст-аласт қўшиқлар яна авжига чиқади. Орачора муштлашувлар ҳам бўлиб туради. Лекин бугун муштлашганлар эртага эрталаб апоқ-чапоқ бўлиб кетаверади. Бағри кенг одамлар-да!

Гришанинг онаси тадбирли хотин эди. Бошқаларнинг карами муштдек бўлгунча, буларники чойнакдек бўлиб «қайнаб кетади». «Бабье лето» бошланмасидан туриб, уларнинг хатаси ёнида тоғдек пичан уюми пайдо бўлади. Қишлик ўтинини ҳаммадан аввал ғамлаб қўйишади.

Гришанинг эсида. Бир йили ярмаркага бориб, сигир сотиб олишди. Янги туғилган бузоғи билан.

— Эшитиб қўйинглар! — деди онаси ака-укага. — Мана шу сигир оғир кунларда сенга асқотади... Яйлов тўла ўт бўлса. Қишлоқда яшаб туриб, мол боқмаслик гуноҳку!

Сигирни етаклаб, ўтиб кетишаётганида дўкон олдида домино қарсиллатиб ўтирган мужиклардан бири гап отди:

— Табриклайман, Марья, сигир олибсан-да:

Индамай кетаверишди. Бошқаси ҳиринглаб кулди:

— Қаранглар, мужиклар! Марья сигирли бўпти! Ҳар куни қаймоқ билан сийларканда, бизни!

Сигир етаклаб кетаётган онаси таққа тўхтади.

— Қаймоқни нима кераги бор сенга! Борматуха ичиб ётавер!

Мужиклар «томоқни ҳўллаб» улгурган шекилли, қийқириқ эшитилди.

— Сигиринг ўзингга буюрсин!

— Қаймоғингга кўзимиз учиб тургани йўқ!

— Заҳарсан-да, Марья заҳарсан! Чақиб-чақиб эрингни ўлдирдинг.

Дима йигитча бўлиб қолганди. Ўша томонга ғазаб билан чақчайиб қараган эди, онаси юпатди:

— Парво қилма, ўғлим! Булар — тамом бўлган одамлар.

Соқол-мўйлови тиканак бўлиб кетган тағин бир мужик муросаомуз насиҳат қилди:

— Яхшиямас, Марья Сергеевна, яхшиямас! Ёш авлодни хусусий мулкчилик руҳида тарбиялаяпсан.

Онаси ранг қув ўчиб, тағин тўхтади. Етовда келаётган сигир тумшуғи билан унинг елкасига урилгудек бўлиб, пишқирди.

— Сен ҳам одам бўлдинг-ку! — деди онаси алам билан. Яна нимадир демоқчи бўлдию, шаштидан қайтди: сигирнинг арқонидан тортди. — Юринглар, болаларим, парво қилманглар буларга...

Онаси тўғри айтган экан. Сигирни қўйиб юборасан, ўзи ўтлаб келаверади. Хатадан бир қадам чиқсанг, белинг баравар ўт! Хоҳласанг даладан пичан ўр, хоҳласанг ўрмондан! Бир эмас ўнта сигирга етади!

— Бунақанги ишёқмасларни худо урмаганига ҳайронман! — деди онаси бир куни куюниб. — Колхозга-ку беш тийинлик нафи йўқ. Ақалли ўзининг томорқасини эпласа-чи! Йў-ў-ўқ! Буларга тайёри керак! Биров нақдлаб қўйса-да, булар молдек бўкиб, еб ётаверса!

Онаси колхоз фермасида ишлар, ниҳоятда ўқимишли хотин эди. Узоқ қиш кечалари ажойиб шеърлар ўқирди. Пушкиндан, Лермонтовдан... Блокдан... Гришанинг эсидан чиқмайди. Ташқарида бўрон увиллар, пастак деразани қор учқунлари аёвсиз савалар, онаси эса шеър ўқир эди. Гриша акаси билан печь устида ётишарди.

— Дима, Гриша! — деди онаси бир маҳал қўлидаги китобни ёпиб. — Иккаланг ҳам катта бўлиб қолдинг. Кўриб турибсанлар: ҳамма қишлоқдан қочаяпти. Одамларнинг ердан меҳри совиди. Ҳеч кимнинг ишлагиси келмайди... Сенлар ишлашинг керак. Ишламасанг — очингдан ўласан! Шаҳарга борасанми, ундан наригами, ҳеч ерда текин нон йўқ. Қулоқларингга илиб олларинг. Одам бўламан десанг, ичкиликка яқин йўлама!

Дима-ку, йўлини топиб кетди. Шаҳарга бориб, ўқишга кирди. (Аълочи эди ўзиям). Гриша колхозда бричка ҳайдай бошлади. Пичан ташийди. Чўчқахона гўнгини тозалайди. «Кормовой» лавлаги олиб келади... Бора-бора ўзи ҳам қишлоқ марказидаги дўкон олдида навбат кутадиган, мужиклар билан домино ўйнайдиган одат чиқарди.

...Бир куни яна гандираклаб келган эди, онаси саржин ўтин билан ҳолдан тойгунча савалади.

Эртасига эрталаб, ўзи йиғлай-йиғлай Гришанинг дабдала бўлиб кетган юзини силаб илтижо қилди.

— Бу юришингда хароб бўласан! Ҳозироқ шаҳарга жўна! Димага учраш. Ялингин-ёлборгин... Агар... — деди кўзларида ғазабли учқун сачраб. — Қайтиб келсанг уриб, оёғингни синдираман!

Начора! Жўнади поездга ўтириб. Акаси ўқишни битириб горком комсомолда ишлар эди. Ёрдам берди. Ёрдами шу бўлдики, заводга ишга жойлаб қўйди. Завод ётоқхонасидан ҳужра ҳам топиб беришди.

Лариса билан шу баҳона танишдилар. Лариса кранчи бўлиб ишларкан. Уч ой ўқиб ўзи ҳам автопогрузчи ҳайдашни ўрганди. Гриша Ларисани бир кўришдаёқ севиб қолган, эҳтимол шунинг учун бўлса керак, Ларисани кўрса, нуқул кўзини олиб қочар, тилига бирон жўяли гап келмас эди. Лариса ҳаммасини сезиб юрган экан.

Саккизинчи март куни ўтириш бўлди. Завод клубида танца ташкил этилди. Уни Ларисанинг ўзи рақсга таклиф қилди.

— Тентак! — деди танца тушишаётганда. — Мен сендан тўққиз ёш каттаман. Қизим бор. Нима қиласан, ўзингни қийнаб!

Гриша яхшигина ичиб олгани учунми, кўнгли бузилиб кетдими, тўсатдан йиғлаб юборди.

— Сендан бошқаси керакмас! Ўзимни ўлдираман. — деди ҳиқиллаб. Ўзини ўлдиришга ҳожат қолмади. Тўйни Ларисанинг уйида ўтказишди. Саккиз киши йиғилди. Ларисанинг онаси — Нина Ивановна, тўртта дугонаси, куёв томондан — Дима... Тўй рисоладагидек ўтди. Меҳмонлар тўйиб ичди. Аввал ароқ. Кейин самогон... Тузланган карам, маринковка қилинган қўзиқорин билан газак қилишди. Нина Ивановна пазанда экан. Духовкада бутун бошли ғоз пишириб келди. Оғзингда эриб кетади! Меҳмонлар ёшларга бахт тилашди. «Горько, горько» деб қийқиришди...

...Турмуши яхши эди. Саккиз яшар Светочка ҳам ундан бегонасирамади. Тўғри, «ота» деб эмас, «Григорий Степанович» деб чақирарди. Нима қипти! «Дада» деди нимаю, исми шарифини айтиб чақирди нима!

(Бошланиши рўзноманинг 96, 97-сонларида. Давоми 4-бетда).

БЕГОНА

(Романдан парча)

(Давоми. Бошланиши 3-бетда).

Ҳамма ғалва Нина Ивановнадан чиқди. Балки Гриша аввалига эътибор бермагандир. Аммо кейинчалик қайнонасини ўйласа, нуқул елинлари осилган сигир кўз ўнгига келадиган бўлиб қолди. Қайнонаси уйда олди ярим очиқ халат кийиб юрар, лорсиллаган кўкракларини кўз-кўз қилгандек лапанглаб қадам босар, қалин ёғли лаблари ҳамиша истеҳзоли қийшайиб турарди. Овози ярим кечалари Березовкадан уч чақирим нарида жойлашган станциядаги тепловоз гудоги сингари гулдираб чиқарди.

— Оёғингни артсанг-чи, оёғингни, — дерди Гриша эшикдан кириб келиши билан. — Манави нарсанинг оти латта бўлади, куёв! Бу сенинг хуторинг эмас, буқага ўхшаб кириб кетаверадиган? Артдингми? Хайрият! Энди йўлакка чиққин-да, шапкангни қорини қоқ! Елканг-чи, елканг! Эрталаб эриб тушган сувни ким тозалайди, қишлоқи?.. Уни қара тағин кириб келаяпти бу молга ўхшаб! Оёғингни арт, дедим-ку!..

Овқат устида Гришадан янги иллат топарди.

— Қўлингдаги нарсани оти нима дейилади, биласанми? Худойим-эй, неча марта тушунтириш керак бунга-а? Вилка деган матоҳ чап қўлда тутилади, қишлоқи! Қайси гўрдан кавлаб чиқардинг, бу плебейни, Лариса!

...Бир куни эрталаб Гриша ошхонага кирса, холодильник устида ҳўқача тўла сут турибди. Қишлоқда ўрганган одатига амал қилиб, силкитиб кўрди. Ичига қурвақа ташлаб қўйилган бўлса, тумшуғини чиқаради (Қишлоқда сут айнимасин, деб ичига қурвақа солиб қўйишарди). Йўқ, қурвақа кўринмади.

Тағин силкитиб кўрди. Сут кўпириб, қаймоғи юзига тепди. Гриша бир кўтаришда ҳўқачани яримлатди. Сутнинг таъми ғалати эканини шунда билди. Ҳўқачани жойига қўйиб лабини кафти билан артиб турганининг устига лапанглаб қайнонаси кириб келди. Гришани биринчи марта кўраётгандек, кўзларини ола-кула қилиб бирпас қараб турди-да, тепловоз гудогидек чинқирди:

— Лари-и-и-са-а-а!

Ярим яланғоч хотини югуриб ошхонага кирди.

— Манавини қара! — деди Нина Ивановна семиз бармоғини Гришага бигиз қилиб. — Манавининг жинни бўпқопти. Крахмал ичиб қўйди! Чойшабни крахмаллайман деб ивитиб қўювдим.

Гриша ваннахонага югурди. Варақлаб қуса бошлади. Энкайиб турган жойида Лариса гарданига ҳўқача билан туширди. Қолган-қутган крахмал Гришанинг юз-кўзига сачради.

— Ҳайвон! — деди Лариса бақириб. — Қачон одам бўласан, чўчқа!

...Ўша куни ойнинг иккинчи числоси — маош куни эди. Гриша заводдаги улфатлари билан тўйибгина ичди. Ғира-шира эсида. Ёмғир ёғиб турганди. Тўғриси, йўлда бир-икки йиқилдиям. Нима қипти, йигитчилик-да!

Эшикни, одатдагидек қайнонаси очди.

— Лариса! — деди қулоқни қоматга келтириб. — Буёққа қара! Томоша қил, манавининг аҳволини!

Дилида тўпланиб ётган алам Гришанинг миясига урди-ю, қайнонасининг боши устида мушт кўтарди.

— Ўлдираман! — деди қутуриб. — Ҳаммангни ўлдираман! Қий-чув, бақириқ-чинқириқ авжга чиқди. Бир томондан қайнонаси, бир томондан Лариса юмма талаб ташлашди.

Гриша боларилар уясини кавлаб қўйиб, арига таланган айиқдек лапанглаб қочди.

— Милиция! — Қайнонасининг ўкириги ёмғирли ҳавони титратди. — Милиция! Ўлдирмоқчи! Ёрдам беринглар!

...Гриша жон ҳолатда югуриб кетди. Узоқ югурди. Аллақандай арча панасига яшириниб, чўнқайиб ўтириб қолди. Ҳамон ёмғир ёғар, оёғидан зах ўтиб кетган, паралон курткасининг ёқасидан сизиб кираётган совуқ томчилар гарданини музлатиб юбораётганини ҳис этиб турарди... Лой ерга ёнбошлаб, кўзини юмди. Атроф сокин, қоронғи.... Олисда, кўчадан ўтиб бораётган машиналарнинг бўғиқ гувиллаши эшитилиб турарди. Негадир хаёлига онаси келди. Икки йилдан бери хабар олмагани, ҳатто хат ёзмагани эсига тушиб, йиғлагиси келди...

Ғира-ширада уйғонди. Бирпас гарангсиб турди-да, тушунди. Заводга бориб бўлмайди. Лариса милиция чақиради. Горком комсомолга боради. Акасининг олдига. Бошқа илож йўқ. Ҳарқалай, Диманинг қўли узун! Тўғри, ўзидан ҳам ўтди. Дима сўкади... Майли, урса ҳам майли. Бошқа чора йўқ.

Пастдаги милиционердан-ку, ялиниб-ёлбориб ўтди. Учинчи қават тўқсон биринчи хонани тақиллатган эди, садо чиқмади.. Эшик тепасидаги ёзувни қайта ўқиди. Васильев Д. С. Тутқичидан ушлаб тортиб кўрди. Эшик қулф эди.

— Ким керак сизга, ўртоқ?

Паркет полда қарс-қурс қадам товуши эшитилди. Гриша ёнбошига бурилди. Пошнаси бир қарич туфли кийган хушрўйгина қиз ипдек қошини чимириб рўпарасида турарди.

— Ким керак, сизга? — деди қиз расмий оҳангда.

— Дмитрий Степанович, — деди Гриша ғўлдираб.

Қиз унинг лой босган курткасига, тимдаланган юзига шубҳали қараб қўйди.

— Нима иш билан келдингиз?

— Шахсий иш билан! — деди Гриша ижирғаниб.

— Қаерга келганингизни биласизми? — Қиз ипдек қошини зардали чимирди. — Бу ер горком комсомол бўлади, ўртоқ! Бу ерда шахсий ишлар кўрилмайди.

— Мен Диманинг укасиман! — Гриша қўлини пахса қилди. — Акам билан гаплашишга ҳаққим борми?

Қиз тағин унга бошдан-оёқ разм солиб чиқди.

— Дмитрий Степанович секретариатдалар, — деди юз ифодаси ўзгармай. — Укаси бўлсангиз, уйига боринг!

— Буниси — менинг ишим!

Қиз бирпас ўйланиб турди-да, раҳми келди шекилли, йўл кўрсатди.

— Коридор бошида холл бор. Ўша ерда ўтириб туринг.

Гриша қиз имо қилган томон йўл олди. Холлда журнал столи, стол ёнида иккита курси бор экан. Ўтирди... Минг лаънат! Папироси ҳам қолмабди. Гарангсиб, атрофни томоша қила бошлади.

Деворда комсомол босиб ўтган шонли йўлни ифодаловчи плакатлар. Ундан пастда ҳар хил эълонлар... Йирик-йирик босма ҳарфлар билан ёзилган эълон алоҳида ажралиб турарди. Гриша беихтиёр ўрнидан турди. Яқин бориб ўқиди: «Ўзбекистон ССРда вужудга келган танг аҳволни тузатиш учун раҳбар лавозимларга ишга бориш ниятида бўлганлар 98-хонага мурожаат қилиши мумкин. Қалб даъвати билан борганларга барча шароит яратиб берилади».

Ҳеч балога тушунмади. Қайтиб келиб жойига ўтирди. Ҳар эснагалда кўзидан мўлдир-мўлдир ёш оқиб, пинакка кетди.

Бир маҳал гангур-гунгур овозлар, қадам товушларидан уйғонди. Йўлакка одам тўлиб кетган, ҳаммаси зина томон сурилар эди. Зипиллаб борса, тўқсон биринчи хона эшиги ғира очиқ турибди.

Дима сигарет тутатиб, аллақандай қоғозларни титкилаб ўтирган экан.

— Нима гап? — деди зарда билан.

Укасини кўриб дафъатан танимадими, ё танимаганга олдими, қайта сўради:

— Нима гап?

— Ҳеч гап йўқ, — деди Гриша сунъий илжайиб. — Мен уйдан кетдим...

Дима сигаретини чуқур-чуқур сўриб, кулдонга улоқтирди.

— Суюнчи берайми?

— Яшолмайман! — деди Гриша йиғламсираб. — Туролмайман ўша уйда!

— Хўп! — Дима унга ўқрайиб қаради. — Мендан нима хоҳлайсан?

— Кетаман! Туролмайман бу шаҳарда!

— Қаёққа!

— Билмайман! — Гриша ростини айтди. — Билмайман! Аммо яшолмайман бу ерда! Ўзимни ўлдираман! Машина тагига ташлайман. Осаман. Заҳар ичаман!

— Истерика қилма, хотинга ўхшаб! — Дима қайтадан сигарет олди. — Гапимни диққат билан эшит. Сен ёш бола эмассан. Бундан буёғи елкамда ортмоқлаб юролмайман... — Бир зум ўйланиб турди-да, қўшиб қўйди. — Эртадан бу ерда йўқман. Оилам билан кўчиб кетяпман.

(Давоми бор).

* Жасоратнома

МУШТАРАК УМР ЙЎЛЛАРИ

ҒАЛАБА куни олдидан устоз-ҳамкасбларимиз билан бир пиёла чой устида ўтмишдаги унутилмас оловли йиллар ҳақида қизғин суҳбат қурдик. Бу суҳбат чоғида тақдирлари бир-бирига жуда ўхшаш, ҳалол меҳнатлари туфайли эл эъзозида бўлган икки ёшларга зиё улашувчи табаррук кимса ҳаёт йўлларининг гувоҳи бўлдим...

Мен ўша 1941—1945 йилларда озодлик учун бўлган қонли жангларда Тошкентга қайтиб ота-онамни бағримга босиб, она юртимда жон берсам ҳам армоним қолмасди деб кеча-ю, кундуз яратгандан сўрардим. — Минг шукрлар бўлсинки урушдан эсон-омон қайтиб уч келин, икки куёв, невара-чеваралар кўрдим. Сира армоним қолмади, — дейди Сайфиддин ота Иброҳимов.

— Ёнгинангда гаплашиб ўтирган жангчи дўстинг граната ёки мина портлашидан ёхуд «дайди» ўқ тегиб жон таслим қилганида бир метр чуқур қазиб кўмишга ҳам имкон бўлмаган ҳолларда шундай алам қилардики, гўё сени ҳам шундай тақдир кутаётгандек бўларди. Шунда она юртимга қайтармиканман деган эзгу ният — яшаш, кураш, зийракликка чақирарди.

Мана, минг шукрлар бўлсинки табаррук ёшга кирдим, соғ-саломат ишлаяпман, беш қудалик бўлдим, — дея ўтмишини эслади Сирожиддин ота Мақсудов.

Урушнинг дастлабки йилиёқ Сайфиддин Иброҳимов она-Ватан ҳимоясига отланди.

Қисқа тайёргарликдан сўнг уни 18-армиянинг 271-ўқчи дивизиясига қарашли взводга командир этиб тайинлашди. Карпат тоғидаги 811-баландликни эгаллашда ўзбек йигити катта қаҳрамонлик кўрсатди. Бир неча кунлик қонли жанглардан кейин муҳим стратегик аҳамиятга эга бўлган тепалик қўлга киритилди. Бундай муҳим ҳарбий топшириқларни С. Иброҳимов тўрт йил давомида зўр маҳорат, мардлик билан кўп марта бажарди. Республика аҳамиятидаги фахрий ўқитувчи сифатида у 1945 йилдан бери бир мактабда узлуксиз меҳнат қилиб жўғрофия фанидан ёшларга сабоқ бериб келди. Уруш йилларида босиб ўтган йўллари, кўрган кечирганлари ушбу фанни ўқитишда жуда асқотди.

Унинг кўксини безаб турган икки Қизил Юлдуз, I, II, III даражали Улуғ Ватан уруши орденлари, ўндан ортиқ медаллар, фахрий ёрлиқлар Сайфиддин отанинг уруш ва тинч даврдаги ҳалол меҳнатларининг кўзгусидир.

Адабиёт ва она тили ўқитувчиси Сирожиддин Мақсудов эса ўзининг жанговар фаолиятини Воронеж вилоятида бошлади. 1943 йилда 2-Украина фронтининг 27-танкчи бригадаси сафида Одесса, Николаев, Кишинев шаҳарлари учун бўлган жангларда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди. Совет қўшинларининг зафарли, ҳалоскорлик юришларида ҳам фаол иштирок этди. Австрия, Венгрия, Чехословакияни фашист газандаларидан озод қилишда ҳам ўз ҳиссасини қўшди.

Урушдан қайтгач севган касби ўқитувчиликни давом эттирди. Мана шу кунларда ҳам 70-мактабда ёшларга сабоқ бериб келмоқда. I, II даражали Ватан уруши, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари, бир неча медаллар, фахрий ёрлиқлар соҳиби ўз тақдиридан мамнун.

Ҳа, икки ҳамкасб уруш ва меҳнат фахрийларининг тақдирлари бир-бирига жуда ўхшаш, улар бир мактабда ишлаб келишди. Уларнинг иккови ҳам ўқитувчи, илмий мудир, мактаб директори сифатида келажак авлоднинг тарбиясига муҳим ҳисса қўшишди. Ҳақиқатан ҳам табаррук нуронийларимиз ўтган умрларига назар солишар экан ўз тақдирларидан сира нолишмайди. Зеро, урушдан омон қайтиб бола-чақалик бўлишлик, минг-минглаб болаларга устозлик қилишдан катта бахт борми?

Саъдулла СУЛТОНОВ,
олий тоифадаги фахрий ўқитувчи.

Донра мақоми рақсимга пайванд.
Равиль Альбеков сурати.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ПАЙЧИЛИК ТИЖОРАТ САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ МИЖОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Сиз фақат биздагина сарфланган маблағингиздан энг кўп фойда олишингиз мумкин.

Ўзбекистон пайчилик тижорат саноат-қурилиш банкининг Тошкент шаҳар бўлими

ҚУЙИДАГИЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

1992 ЙИЛ 1 АПРЕЛДАН БОШЛАБ АҲОЛИНИНГ ДЕПОЗИТЛАРИ ВА ОМОНАТЛАРИ БУЙИЧА ЯНГИ ФОИЗЛИ МИҚДОРЛАР ЖОРИЙ ЭТИЛДИ.

Аҳолининг қуйидаги омонат турлари бўйича:

• талаб қилиб олинадиган—3 фоиз;
• бир йилдан уч йилгача сақланадиган— 8 фоиз;
• уч йилдан зиёд сақланадиган—15 фоиз.

Депозитлар бўйича:

• 6 ой муддат билан—3 фоиз;
• 6 ойдан бир йилгача— 6 фоиз;
• бир йилдан уч йилгача— 8 фоиз;
• уч йилдан зиёд бўлса— 15 фоиз.

Агар Сиз бизнинг мижозимиз бўлмасангиз, кўп нарсадан маҳрумсиз.

Ўзбекистон пайчилик тижорат саноат-қурилиш банкининг Тошкент шаҳар бўлими

ўзининг омонатчилари учун қуйидагича қулайликларни яратган:

● сервис хизматлари;
● нақд ҳисоб билан барча маиший хизматлар ва тўловларни амалга оширади;
● мижозларнинг тақдимномасига биноан барча турдаги нақд пулсиз ҳисоб-китобларни амалга оширади;
● пул миқдорлари билан доимо таъминлаб туради ва келишувга мувофиқ мижознинг дастлабки талабига кўра унга пул маблағларини беради;
● Ўзбекистон пайчилик тижорат саноат-қурилиш банкининг акция ва бошқа қимматбаҳо қоғозларини сотади ва сақлайди.

БИЗНИНГ МУАССАСАМИЗГА ТАШРИФ БУЮРСАНГИЗ, БУНГА, АЛБАТТА, ЎЗИНГИЗ ИШОНЧ ҲОСИЛ ҚИЛАСИЗ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 5-уй. Телефонлар: 33-12-77, 32-06-54.
факс 32 77-19.
телекс 11-63-49 FUNDS.

Ўзбекистон пайчилик тижорат саноат-қурилиш банки Тошкент шаҳар бўлимига қарашли жамғарма ғазналари бўлимларининг манзиллари:

6-И. Усмонов тор кўчаси, 7-уй.
Ал-Хоразмий даҳаси — 55 «а» уй, телефон 74-52-77.
Халқлар Дўстлиги кўчаси, 57-уй.
Йўлдош даҳаси, 8-мавзе, 63-уй, телефон 58-74-14.
«Вторчермет» заводи, телефон 58-82-19.
Гоголь кўчаси, Ц—1б, телефон 33-13-98.
Толариқ кўчаси, 40-уй, телефон 98-61-94.
Троицк узун кўчаси, 15 «а» уй, телефон 64-69-68.
Матросов кўчаси, 176-уй, телефон 91-23-31
Жарқўрғон кўчаси, 22-уй, телефон 96-67-90.
Бабажанян кўчаси, 10-уй, телефон 33-50-32.
Привокзальная кўчаси, 10-уй, телефон 33-50-32.
Чехов кўчаси, 7-уй, телефон 54-44-11.
Халқлар Дўстлиги кўчаси, 118-уй, телефон 76-89-12.
Закариё Розий кўчаси, 1-тор кўчаси, 24-уй, телефон 47-96-84.
Охунбобоев майдони, 21-уй, телефон 42-23-83.
Навоий кўчаси, 18-уй, телефон 41-76-50.
Бобур кўчаси, 3-уй, телефон 54-38-98.
М. Ҳасанова кўчаси, 5-уй, телефон 96-52-70.
Луначарский узун кўчаси, 434-уй, телефон 33-81-62.

ШОШИЛИНЧ ЭЪЛОНЛАР ХИЗМАТИ

ТИЛ ЎРГАТИЛАДИ

⊙ Тошкент Техника уйи Милошевич услуби бўйича икки ҳафталик инглиз тили ўрганиш курсларини ва 1,5 ойлик турк тилини ўрганиш курсларини ташкил этади.
Мурожаат учун телефонлар: 33-72-57, 33-28-18.

НУСХА КЎЧИРАМИЗ

⊙ Тошкент Техника уйи нақд ёки пул ўтказиш ҳисобига чекланмаган миқдорда нусха кўчириб беришга буюртмалар қабул қилади.
Телефонларимиз: 33-34-64, 33-72-57.

ЙЎҚОЛГАН

⊙ Тошкент ҳуқуқшунослик техникуми томонидан 1991 йили Азимов Фазлитдин Ҳабибуллаевич номига берилган йўқолган НТ—1 №241388 рақамли диплом БЕКОР ҚИЛИНАДИ

СОТИЛАДИ

⊙ Дурадгорлик дастгоҳи сотилади.
46-61-13 телефонига қўнғироқ қилинг.

«Латвия Осиё» қўшма корхонаси қуйидаги йўналишлар бўйича арзон баҳоларда халқаро саёҳат йўлланмаларини таклиф этади:
Польша — май ойида — 3 кунга;
Ҳиндистон — июль ойида — 8 кунга;
Малайзия — июль ойида — 8 кунга;
Ўрта ер денгизи бўйлаб теплоходда денгиз саёҳати — 23 июндан — 10 кунга;
Сурия — октябрь ойида — 10 кунга;
Кипр — халқаро сертификат бериладиган бизнес ўқиши;
Туркия — июнь ойида — 10 кунга;
Болгария — денгизда дам олинади — 10 кунга;
Болгария — Греция — 9 кунга;
Польша — Германия — 9 кунга;
Польша — Италия — 14 кунга;
Польша — Голландия — автомашина харид қилиш ҳуқуқи билан — 10 кунга;
Хитой — Харбин — 7 кунга;
Япония — автомашина харид қилиш ҳуқуқи билан.
Мурожаат учун телефонлар: 93-03-46, 67-64-89.
Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри. Куйбишев узун кўчаси, 35-уй (Агромахсус қурилиш маъмурий биносида). Марказий хиёбондан 11-маршрутли такси. 63-автобусда Қорасув бекатигача борасиз (Масжид ёнида). Саёҳат учун ҳақ қисман эркин муомаладаги валюта ва сўм билан нақд ёки пул ўтказиш йўли орқали тўланади.

В. А. Бугаев номидаги Ўрта Осиё регионал гидрометеорология илмгоҳи

гляциология бўлимида «қор ва кўчкиларнинг ҳажмий ўлчамларини ўлчаш мосламаларини ишлаб чиқиш», «компьютерли графика, ахборотларга машинада ишлов бериш, кўчки хавфига оид харита тузиш» ихтисослари бўйича илмий ходимлар

бўш лавозимларига

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Танлов муддати — 29 майгача.
Ҳужжатлар директор номига қуйидаги манзилга юборилсин: Тошкент шаҳри, 52-алоқа бўлими. Обсерватория кўчаси, 72-уй. ТЕЛЕФОН: 35-83-50.

„ЭЛЕКТРОНИКА"

Тошкентдаги «Электроника» фирмали дўкон-салони

Сизнинг корхоналарингизда ишлаб чиқарилаётган буюмларни реклама қилиш ва сотиш бўйича ўзаро манфаатли шартларда ҳамкорлик қилишни

ТАВСИЯ ЭТАДИ

Биз Сизнинг таклифларингизни кўриб чиқиш учун тайёрмиз ва Сизни кутамиз.
МАНЗИЛИМИЗ: Гоголь кўчаси, 38-уй.

Ўзбекистон жумҳурияти маҳаллий саноат вазирлиги қошидаги «Узгипроместпром» лойиҳалаш институти жамоаси бўлим бошлиғи Т. Р. Рауповга отаси

Раҳим РАУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон кимё-фармацевтика ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси заводнинг кекса ходими, меҳнат фахрийси, нафақахўр

Фатхулла Убайдуллаевич САЪДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

⊙ 54.544 нусхада чоп этилади. ⊙ Нашр кўрсаткичи 64690 ⊙ Босмага бериш вақти 11:30; ⊙ Босмага берилди: 11. 30. Буюртма Г—134. ⊙ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10: